کچە شێتو چەتونەکەی
دنیای شیعر
چاوەکانت لەجیاتی کل
پڕن لەحەرفی هەڵەبجە
گەر بێسارانیو مەولەویم
بمانایە ئەم ئێستاکە
بۆ گۆرانیەکی لای خۆمان
تۆیان ئەکردە شیعرێکی وەزنی پەنجە

حەسەن هەڵەبجەیی

دیوانی چوارەم

ئەو موناجاتێکە لە، چاوەکان....!!

ڕۆژ هەڵەبجەیی

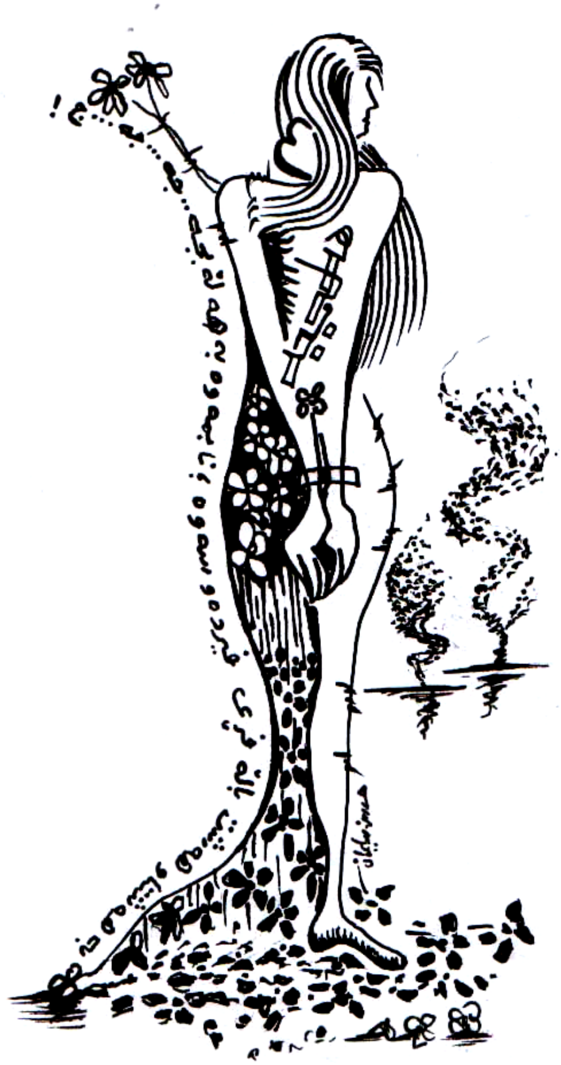

(88) زەردەخەنەی هەنار بۆ لیێوی هەڵەبجە

هاتنو بەقوژبنەکانی
هەناسەی(با)دا هەڵگژانو
قورگی کاتژمێریان کوژانەوە لەچرکەو
هەرچی پەشمەکی پێکەنینی هەور هەبوو،
نەزۆکیان کرد لەنوقڵی بارانو
باڵای مانگیان بڕی بەبالیفی شەوەزەنگو
ئەندێشەی خۆریان سڕی،
لەسەرچاوەی تیشکو لەجۆگەی گزنگ...!
هاتنو هەرچی لاسکی بەزەیی تۆخ هەبوو،
لەچاڵی رۆحیانا گرمۆڵەیان کردو
هەرچی ئەلیفی قیژەی قەدباریک هەبوو،
بەقولاپی سمێڵیانەوە هەڵیانواسیو
لەپێکی غەریزەیەکی سفر سلوکدا فڕیان کرد...
ئەوان لەفەرهودی بەربەرو لەچەمکی
عروبەو لەقۆزاخەی لمو لەقەناعەتی
هستریاو
لەودیو جەنگەڵە سوتماکەکانی عەرعەرەوە
عەرعەری بوون..
ئەوان لەنەسلی چەهرەی چەتەوڵو
لەئافاتی ئەنفال ئەوان...
ئەوان نامۆ بەچنینەوەی نزا نسرمەکانی
پەپوولە پایزەیەکو
بەعیشقی رەهای ئینجانەیەکی هاوینو
بەباقەیەک رۆشنایی لەشەتڵی مۆمو

بەپیاڵەیەک خۆرنشینی سەر لەئێوارەو

بەدوو دێڕ شەوی ناو جانتایەکو

بەلاقە لاقی لێوی شۆڕەبییەک...

ئەوان نابینا بەروئیای زەمبیلەیەک

پڕە لەپرخەی میوە..!

ئەوان کەڕولاڵ لەمشتومڕی

چەند خەیاڵاتێک، بۆ پژمەی باران...!!

ئێی هەڵەبجە ئەوان چییان بینیو

چی دەزانن

جگە لەئارایشتی ئەنفالو

لەئارشیفی کوشتن....

ئەوان کەتۆیان کوشت، بیریان لەحیکمەتی

ناڵەی کوپەڵەیەک نەکردەوە،

بەموناجاتێکی مۆرەوە،

شەراب لەناویا زیکرەکا...

ئەوان کەتۆیان کوشت، بیریان لەفیگەری

گوڵێک نەکردەوە.. دەستو پەنجەی،

بەگەڵا دائەگیرسێنیو

چەهچەهەی بولبولێک لەرەحمیا

رادەکشێ..

ئەوان کەتۆیان کوشت، لە لوژیکی

پەنجەرەیەک تێنەگەیشتن

مینای دڵی، پڕە لەناسنامەی خواو

تەماشای بەتریفەوە سواغ ئەدا...

ئەوان کەتۆیان کوشت، لەمەعریفەی

دارچنارێک تێنەگەشتن.. خەیاڵی

ئاوسە بەموتاڵای جۆگەلەو

نەشئەی فڕین، لەمیحرابی لقو گەڵایا

بانگ ئەدا...

ئەوان کەتۆیان گوشت، گوێیان هەڵنەخست

بۆ ترپەی ئەو تیشکانەی گەلاّ بەحەزێکی مزر ئاسا

خۆی پیَدەشوا...!!

ئەوان کەتۆیان کوشت، لیَ نەگەڕان کەلاوەیەك

هیلاکی خۆی بتەکێنیَو لەشەرحی درزەکانیا

چڵە گیایەك پیاسە بکا...

ئەوان کەتۆیان کوشت، چییان دەزانی،

لەپلانی رۆژانەی لاولاوێك،

کە ئاوێزان دەبوو، بەژنی دیواری

پڕ دەکرد لەپرووشە سەماو

دەشتی ئیحا لەخەو هەڵدەسا...!!

ئەوان هەر دەچنەوە سەر رەچڵەکی

عیفریتێکی غەوارە تا ئەوپەڕی

رەگی سەحرا.. ئەوان..

ئەوان نەخۆش‌و شکستە،

بەحەرفە بزوێنەکانی هەڵەبجە...

هەر بۆ ئەوەی لەهەڵەبجە چاك ببنەوە،

هەرچی نەشیَو بشیَ کردیان.. ئەوان

* * *

هەڵەبجە واڕاهاتبوو بەکۆکردنەوەی گازندەی کەسك‌و

بەدەم گللەیی سورەوە دەیووت:-

کەخیانەتی دووکەڵێك لێوەکانی چرا تەرجەمە دەکا

بە(88) تروسکەی راسپاردەوە نابمەوە بەهەڵەبجە..

کە کۆترێك گمەکانی فڕیَ ئەدەنە لەوحەی عەدەم،

بە(88) باڵەفڕی فیردەوسەوە نابمەوە بەهەڵەبجە

کە کانییەك عیشقی دەپێون بەپیاسەی هەڵم‌و هەلاّو،

بە(88) دڵۆپە مەمی ئالانەوە نابمەوە بەهەڵەبجە

کەبیلبیلەی جریوەیەک دەنێژن بەزەنگیانەی خووساو

بە(88) ملوانکەی دوورڕو گەوهەرەوە نابمەوە بەهەڵەبجە

کەدار بەروویەک سەرشانەکانی تەژی دەکەن بەئەستێرەی برین

بە(88) لووتکەی لووتکەشەوە نابمەوە بەهەڵەبجە..

کە گژەبایەک لە لەشکری گوڵ و

لەخەرابستانی خەزان مارە دەکەن

بە(88) قاپە شیعری رەنگی رۆمانسییەوە نابمەوە بەهەڵەبجە

کەهەنگاوی پرچێ جانتاکەی پڕدەکەن

لەدووریانی مەنتقی مەقەست

بە(88) پەلکە رەنگینەی پرسیارەوە نابمەوە بەهەڵەبجە..

کەمنارەی مزگەوتێک لەسەرشانی حەماڵێکی غەدر دەنوێ

بە(88) خانەقای حوزنی مەولەوییەوە نابمەوە بەهەڵەبجە

کە کەنارییەکی ساوا لەژێر ساباتی بەربەرا،

سێبەری گرِوگاڵی دەڕووشێ

بە(88)ئەی رەقیبی دڵی دڵداریشەوە نابمەوە بەهەڵەبجە

کە کچێنی گولاڵە سورەیەک کۆپی دەکەن بەفەجری فتوحات

بە(88) مەشخەڵی زەکییە ئەلکانیشەوە نابمەوە بەهەڵەبجە..

کەقاسپەی کەوێک بار ئەکەن بەقورسی سەحرا

بە(88) رەنگاڵەی مەشایەخی شنروێیەوە نابمەوە بەهەڵەبجە

* * *

هەڵەبجە پێی وتین تەماشا

بەو هەموو توخمی مەرگەوە کەتێم ئالاوە

هەر دەچمەوە سەر ژیان دۆستی...

ئیرۆسیم بەقافلەکانی قەدەرنامەو

بەسێڵاوەکانی سەرابنامەو

بەشەهادەت نامەی شکست...

وەلێ یاخی، نەفرەت لەساڵنامەی هەشتاو هەشت...

ساڵی هەشتاو هەشت ساڵی کفری پۆستاڵ:-

قیژەی سوتاوە لەسەرپۆشی شاخو

پلیشانەوەی تریفەی مانگە لەپشتوێنی دۆڵو

ناڵەی گیایە لەکراسی دەشتو

تاڵبوونی تەڕاییە لەمەمکی کانی..

ساڵی هەشتاو هەشت:- ساڵی تەجویدی ئەنفال

دەچێتە بیرەوەری شەقشەقەو

بووکە شوشەی مناڵ..

ساڵی تەرجەمەی عەفلەق:- سەری دەبڕێ

لەنجەی درەختو گەرووی ئاو...!!

هەڵەبجە واراهاتبوو بەکۆکردنەوە گازەندەی کەسكو

بەدەم گللەیی سورەوە دەیووت:-

من پاشماوەی پێنج هەزار کاولاش،

ئیتر لەسروتی هەشتەمی چ عیبادەتێکا

شلوێ بوونی شەو بەتەجللایەك بێچم،

لەهەشتا مەزهەبی چ عیشقێکا میلۆدیایەك بنووسمەوە

بەشەرعی چ جافو گۆرانێکەوە،

بڕۆمەوە سەریەك ئیمام هەڵەبجەیی،

یەك ئایدیا کوردستانی...

منی هەڵەبجە لە هەشتاو هەشتا، عیشقم ئاسەواری نەما..

کە عیشقییەتی تەمەکانی سێو، لێوەکانمی کوژانەوە

پێنج هەزار خەیاڵم لێکەوت، لەپاشەکەوتی ژیاناو

هەرچی پرتەقاڵی پەمەیی هەبوو

لە باخچەی موحەجەبەدا قیژەی وەریو

لەتل بوونەوەی بەیانییەکی کەم هۆشا

هاڕەی کردو

هەرچی ئاوەڵناوی ئاویم هەبوو

لەتل بوونەوەی بەیانییەیەکی کەم هۆشا

هارەی کردو

هەرچی چرپەی ناوقەد زراقم هەبوو،

لەدرزی پەچەکەی گۆراندا کەم ئەندامو

لەچاویلکەی جادەیەکی ژەهرا، سێبەر قفڵ کراو

رژانە نونێکی نووتاوای رێنووسی نووستن..

من ئیتر تەواو ئیفلاس بەئاوڕدانەوەی چۆڕی ئاو..

چۆڕیٚ باوەشو کۆشو کورسی..

چۆڕیٚ دوعاو نزاو فریا..

من ئیتر تەواو ئەنفالم بەدوا چۆڕگەی چاوەڕوانی

لەژێر پەرچەمی کام چەتراو

لەسەر رانی کام چرپاو

لەجلیوەی کام کۆڵانی کچێنیاو

لەنۆژەنی کام درەختی ئاوەدانییا

هەڵەبجەیەک کۆکەمەوەو

هەموو گریانە لەتکراوەکانی مارت لەڕەگەوە هەڵکەنم،

بۆ باوەشی ئینجانەیەکی نەخۆشو

بۆ کەمەری باخێکی بێتاقەتو

بۆ داهۆڵی کێڵگەیەکی قوپاو..

تۆ تەماشا شەهیدبوونی شارێک،

چۆن مەرگ درویٚنە دەکا،

ئێستا، ئێستا لەچەمەکانی عاتیفەوە هەڵدەقولێم

(88)زەردەخەنەی هەنار بۆلێوی هەڵەبجە.

ئێستا، ئێستا لەچەمەکانی سەرابەوە هەڵدەکشێم

(88)گڕکانی (3/16)بۆ

ئەنکێتە ئاشناکانی ئاشوب

ئێستا، ئێستا...!!

سلێمانی2004/2/20

جەنجاڵی تێی داوم

تەماشا لەجەنجاڵی نیشتمان...
لەتەنیشت قاقایەکییەوە پردی شانی،
تەژییە لەتابووت گەرای حەسرەت...
لەناو قەدی ئومێدێکی کاڵیشییەوە،
پەرداخێکی نهێنی بەشکانەوە چۆتە،
یادەوەری درەخت..
ناخوداکان ناهێڵن...تۆزێک
لەسمۆرەی سۆفی
خۆی شەتەکدا لە سورمەی ئەستێرەو
دەست نوێژ بگرێ بەنەرمە باو
تەهلیلەیەکیش بۆ فەتحی فڕین...!!
ناخوداکان دڵی ئەم نیشتمانە نەخۆشە
دەشکێنن
وەک شکانی شوشەی عیشقی من
تەماشا شەوی بەلەرزوتاوە
جانتایەکی نیوداشتی لەشاندایەو
هەنووکە سەفەر دەفرۆشێ..
تاقیامەت جگەرەیەکی خائینیش
لەمەلەفی لێوەکانیا نوستووە..
خیانەت تا ئەوپەڕی پاڕانەوەی نیشتمان،
خیانەت تا حزووری خوا..!!
خیانەت وەک نەخۆشبوونی،
دوێنێی من..

* * *

سپێدەیەکی ئەم نیشتمانە کۆنە

هێشتا مەمکی نەگەییوە،

بەرماڵی عومری رادەخا،

لەقیبلەی قەسیدەیەکا،

ئەوە گرمۆڵەی زیکرێکە تا راکشانی کازیوە

تا لەخەوهەستانی گزنگ

ئەوە ئومێدێکە دوور...ئەوە ماتڵ بوونی

هەموو ئەو دیوارانەیە رایەڵی شەکەتیان،

پڕە لەدەرگای داخراو..

ئەوە پیادەڕەوی هەموو رێگاکانەو

چۆڕی(بانە) فڕناکا!

ئەوە رۆحی مەلوولی پڕە لەنەزیفی تاریکی

ومەحاڵە بەئاشتبوونەوەی

لەفافی نوور...!!

ئەوە جەنجاڵ گەرایەکە مەرگ،

تا(حبل الورید)ی نیشتمان

وەک مەرگی شیعرە شپرزەکانی من...

* * *

شەستە هەنگاوی پێی خۆر،

بەچاو برۆیەکی مەستەوە

لەدەرگای چێشتەنگاو ئەدا

رۆژانە کارتۆنێک متمانە رۆدەکا،

جێمان ناهێڵی..

شەوانە پاڵتۆیەک لەلاشانێکییەوە

سێبەر لێ دەکاتەوە،

جەنجاڵمان ناکا..

کەچی هەر نقێمی خۆری دەلەرزێ

ئەم نیشتمانە کزۆڵە

وەک دڵی من..

تاقەمبوربوونی نزا، تا کوشتنی

تیشکی هەناسەکانی

لەپەتووی عەسرێکی خائیندا

نەزەر دەکاو دڵی دەلەرزێ،

وەک نەزەرە پووچەکانی من..

من-من منیش لەنیشتمانی جەنجالاّ

جەنجالّ..

کچی دایکێکم وەزیفەم دەچێتەوە سەر

رۆژهەلاّتی قیژە..

ئازاری دایکێم مەیلم دەچێتەوە بۆ،

کۆمەڵەی بێوەژن کۆشی..!!

بەدەم هەڵگرتنی وڕێنەکانمەوە

کە زەمەن بۆیاخی دەکا بەئاخەلێوەی

خەیالّ..

پیاوێک دەیەوێت بەرێکخراوی تەنهایمدا

بفڕێو ردێنی بشوا،

بەجوگرافیای پێستم...

من دەڵێم لێم گەڕێ ئەی پیاو

من دوورم لەتۆ، دوور، دوور

تێگەیشتنم دەفتەری ئاسمانێکە

کرانەوەی مەحالّ...

چوون جەحێڵی کۆترێک

لەباکووری خەونیا گمەی لێ بدزرێ

چوون پەڕەسێلکەیەکی شکۆفە

بۆ هۆنینەوەی رستەی بەهار

کۆچی کۆپی کەن لەدەیەم کانوونی سالّ...!!

جەنجاڵم ئەی پیاو جەنجاڵ..

وەک رووتانەوەی قژەسەری نیشتمان

وەک بورانەوەی دایکێک

لەخەوی ئەبەدی مناڵەکان

ئەی پیاو تۆ لەکام گوێچکەی رەشەباو

لەکام درزی گریانەوە بۆ فەنتازیاو

لەچەند ئازاری کەناری بۆ،

شکانی قەفەسی دیلی

لەچەند راکردنی تریفەی مانگ،

بۆ هەڵمژینی لێوی کانی

تۆ، تۆ لەکوێوە دەگەیتە

(ئەلیف-لامی) لێوو دەستەواژەی

دڵی من... ئەی پیاو!!

* * *

حوزنم بەقەد حوزنی پێغەمبەرێکی شەهیدە،

لەهۆزی گومڕاو

خۆرێکی گریاوە، لەژێر سەرپۆشی هەوراو

هەڵوەدای هەڵۆیەکی پیرە،

لەپایتەختی لوتکەدا نەبێ،

خۆی تیرۆرناکاو

تیشکی بارانێکە لەمناڵانی سەحرا،

کەهەر لەدایک نابێ

ئەوە تۆی ناگەیتە دەروازەی حوزنم و

رەنگ کردنی رۆحم ئەی پیاو..!!

جەنجاڵی تێی داوم، تەمەنی خەیاڵێکی

ئاویم نییە، تا بگەمە

سونەتە مۆرەکانی حەقیقەت

تۆ چوزانی ئەی پیاو

من پاڵتۆی حەقیقەتم لەبەری لۆژیکا

دڕاندووەو

هەموو ئارەزووەکانم سەر بەتوخمی

تراویلکە...

ئارەزوومە بگەمە ئاستانەی،

بۆنی ئیرەمستان

گوڵێک بانگم کا بۆ مەعشەری ئینجانەو

حەرەم سەراکانی لاولاو...!

ئارەزوومە بگەمە حەزرەتی دوو چەهچەهەی

شین...بولبولێک فێرم کا چنینی فڕین...!!

چیم لێ هەڵدەوەرێت ئەی پیاو

من لەنیشتمانی جەنجاڵا، جەنجاڵ

حەقیقەت عومری ئێوارەیەکی،

بۆنەهێڵامەوە

زەردەپەڕ لەبەرکاو لەسەر کورسی رۆحم

دانیشێ...

کەچی هێشتا دڵم دەلەرزێ..

چوون تەرزی مێو دڵی دیوار

دەخورێنێ،

گەڵای عیشقی ختوکەی ئەدا،

سەری سەودا...

* * *

پیاوێک بەفری نیشتمان کپ کپی کردووە

ئەو پێم دەڵێ ئاوێنە درۆناکا..

چوون ئاوێنە منم..

ببینە ئەی کچی جەنجاڵ،

چەند گوناهم بەتۆمەت،

بەتۆمەتی تەنزیم بەریشۆڵەی سیاسەت

لادێی چاوەکانم ئەنفال کراو

شارەکانی دڵم کورد کوژی..!

منیش دەڵێم:- ئەو پیاوە لەئاسمانی داخراوا

نیشتمان چووە بەپیری پیربونییەوە..

هەموو جارێک دەبێتە مامانی باران

مناڵی باران هەڵدەگرێو

ئەدرەسی رووخاوی باخچە بێوەژنەکان

نادۆزێتەوە..

جانتایەکی کەسکی باران هەڵدەگرێو

چیمەنە رەشپۆشەکان لەدەغیلەی،

ستیانەکانیانا سەوزی ناشنێ..

قیتارەکان پڕدەکا لەئۆرجازمی باران‌و

لەهیچ وێستگەیەکدا،

کچێنی گوڵێک بەعاتیفەوە هەڵناچێ..

ماچەکان دەبنە دەزووی هەڵم‌و

باران بەئەفسانەی هاوینەوە دەخنکێ..!!

ئەو پیاوە لەهەڵخلیسکانی عیشقەوە

دەیەوێت پیاسە بکا بەکلۆربوونی خەونەکانم‌و

پێکەنینم ببەستێ بەمۆمیای مۆزەخانەو

گریانم بەشنەشنی حەوسەڵە..

من لەنیشتمانی عیشقەوە دەگەمە لای

تۆ ئەی پیاو..

لەنیشتمانی جەنجاڵی چاوەکانما

جلیوەم شەلاڵە بەفرمێسکی سورو

پرچم دڵۆپ، دڵۆپ سپی..

تۆ ئەوەندە بەکلۆربوونی خەونەکانما

رۆچووی..

وێردەکانی ئیمانم کەوتە خواروی ئەژنۆو

ماچەکان بەدەم ڕەشەبای شبرەوە،

نەگەشتنە پایزی لێوەکان‌و

بەدەمدا کەوتن...!!

* * *

من لەنیشتمانی جەنجاڵ

باوەشێک نەبوو خەمم بەخێوکاو

گریانم ئارایشت..

کەچی ئێستا لەکەنار بۆنی پیاوێکا ڕاوەستاوم

نیشتمانم بۆ شیتەڵ دەکا..

تەماشام دەگوازێتەوەو جەنجاڵیم

دەسڕێ..

تەماشام دەکرێ‌و پێکێک پایز،

لەئۆقرەی کاسێکا

دەیەوێ دەست‌و پەنجەکانم سەرخۆش کاو

بمباتەوە بۆ جوانی زەمەنێک،

ئاشنا بەموتوربەی ئەوین لەدرەختی عیشقا

دەڵێن عیشق یانی خودا..

کە گەڵایەک تەماشام ئەدزێ،

پێی دەڵێم ئەم هەموو تەرمی تنۆکە

پێکەنینانە، لەسەحرای چ حوزنێکا بنێژم

ئەی دڵی من خودا..

گیا فێری گومانم دەکا، یەقین نەبم لەکێڵگەی

گڵۆبەرۆژە- لەژێر بنچکی تاریکییا

دەبورێتەوە..

یەقینم سەوزکە ئەی خودا..

چاوی چەمێک کە پایزی لەسەر نیشتۆتەوە،

تەڕی برژانگی لەئاویلکەی هەناسەمدا،

دەگاتە سیس بوونی ئاو..

دڵۆپێک ڕەحمەت ئەی خودا..

ترێ لەباخی مێودا کەدەم‌و چاوی

بەنوتفەی خەزان ئەشوا

لەسوچێکی ڕۆحمدا،

بەرسیلەی دڵەراوکێم،

دەگاتە شلوێ بوونی شەراب

جەنجاڵی تێی داوم

کاولم مەکە بەتامی شەراب ئەی پیاو،

ئەی عیشق، ئەی خودا..!!

سلێمانی 2003/11/2

لەوسەری ونبونەوە دێمەوە

تکایە بوەستە ژیان..!!

لەوسەری ونبونەوە دێمەوە،

لەنەسلی ئەو نامانەی پەنجەکانی ئاگر ئاوەڵای کردن،

هەنگاوەکانی دووکەڵ موتالاّ..

لەبورجی ئەو سێبەرانەی گوڵێک،

سەری دێشێ‌و

باخچەیەک ناڵێت مەرحەبا..!

بولبولێک گێلانە بۆ چڵ دەخوێنێ‌و

چڵ بەپاییی نەفەس کێشانی خەیاڵەوە،

شعوری پڕە لەچنینی قەفەس..!!

لەیەقینی ئەو چیمەنە قژمۆرانە،

دوگمەی کراسەکانیان دەکەنەوە بۆ دەستی

سەرابو دوو دڵن لە دڵۆپێ ئاو...

لەبێ ئاگایی ئەو مۆمانەی،

لەناو تۆخترین تاریکییا زیکرەکەنو

تەبا لەگەڵ شەمەنەفەری کزەبایەکداو

ڕەشەبا دەکەنە بەرماڵ...!!

لەوسەری ونبوونەوە دێمەوە..

لەگەورەبوونی ئەو ئازارانەی، قیژە تۆخەکا

ئەوە قاقای پێڵاوێکە، بەهەنگاوی کونکونەوە

دەچێتەوە سەر لارترین عاتیفە...

لەگەوجێتی دەزووی باران، کە ئەدا لەقژی

سەحرا، چما سەحرا چ مانایەکی هەیە

ئەی باران...

جگە لە لەشکری لمو لەنوتفەی غورباو

لەچوار گۆشەی گەردەلوول...؟!

لەکاڵفامی ریشۆڵەیەک،

تەریقەتی بەفر جێدێڵێو

ڕەچڵەکی فڕین دەباتەوە ناو پێستی شەوو

داگیرسانی خەو...

لەبیر کوڵی شکۆفەیەک خۆی رووت

دەکاتەوە، لەشەونخونی گەلاو

نیگای پڕناکا لەفرمێسکی ئاونگو

گوێ ناگرێ لەمشتومڕی جۆگەلە..

لەوسەری ونبوونەوە دێمەوە..

لەکوچەی نیوەڕۆدا،

سێبەر قوڵبەست دەکرێو

نۆتەکانی ئاو قفڵو

ئەندێشەی درەخت ئارشیفو

زاکیرەی گوڵ تینوو..

ئەم هەموو کەڕەتی مردنە دەکاتە چەنی ژیان،

ئەم هەموو پاڕانەوەی چەترانە،

دابەشە بۆ چەند قومی خورافەو

چەنی دەگاتە ماچی باران؟!

ئەم لێدەرکردنە لەماچی بارانا،

یەکسانە بەچەند شینبوونی شەریعەت،

چەند یاسای بێ یاسا...

چ یاسایەکە نابینا لەقوڵایی نیوەڕۆدا،

دانەوێڵەی چاو هەڵۆیی بکەینە داوێک،

بۆ پەڕەندەیەکی تازە رواو..

چ شەریعەتێکە شێت گەرا،

زستان بەڕیشی بەفرەوە،

بەعوملەی پەڕەسێلکەوە قومار بکاو

بەهاریش بڵێ لەم قومارەدا،

هەر من براوەم..!!

چ تاوانە ئەو دەستورە بەچاندنی،

شتڵی عاتیفە،

لەبژوێنی کۆترە تەریبەکانی ماتماتیک..

لەهەڵکردنەوەی فڕین،

بۆ پەپوولە شیفۆنەکانی

لوغمی چرایەك...

لەزەخرەفە کردنەوەی ئەو کۆلارانەی

پێدەکەنن، لەئاسمانی ئاشوب..

لەهۆنینەوەی ئەو ملوانکە پچڕاوانەی،

جۆگەلەی(با)دزینی...شەو،

دەیکاتە ملی..

لەبەدحاڵیبونی گوڵە بەرۆژەکان،

چاو بۆ خۆر دەکەنەوەو دەیپەرستن،

کە دەشمرن ئێوارە دەبێتە تابووتیان..!!

لەوسەری ونبونەوە دێمەوە..

چی لەمەرحەمەتی ئەم حیکمەتە بکەم

کە دەڵێ(مردن ئەنجامی ژیانە)

مردن چەند جوانترە،

لەدرزی فرمێسکی ئەو کچانەی

ماڵە شوشەییەکانیان،

کۆپی کران لە هەناسە بڕکێی خوێن...

مردن چەند گرانترە،

لەهەراج کردنی عومری ئەو بێوەژنانەی،

چەتری ئومێدیان چنی،

لەقامچی نیتشەو لەقوڵپی شەوەزەنگ!

مردن چەند بەتامترە

لەمیمە مزرەکانی نارنجو لیمۆ،

کە دەچنە تەمەنی تامەزرۆ

موحیبەت مەودایەکی نییە،

بۆ بەرچینەیەک گفتوگۆ..

مردن چەند بەئەمەکترە،

لەناڵەی ئەو گۆزانەی،

بەدەست ئەنقەستی

کانییە کەللەپوتاکەنەوە دەشکێنو

ناچنەوە سەر ئاهو نزولەی،

دەنگو رەنگێ لەدڵی خەییام...!!

مردن چەند ئاشتی ترە

لەهەوری هەنارێک دەچێتە شەڕی دانەکانو

لەجوانییا سوهراب وێنای دەکا،

نەک قڵیشانی بەدەم گوڵەیەکانی

چەقۆوە، شەڕ شەرم دەکا...

مردن چەند ئازیزترە،

لەتینوێتی گوڵەشەوبۆیەک،

گەر لەیادی جۆگەلەیەکا،

مەلە نەکا..دەشتی شەهوەتەکانی،

لەئینجانەی چ سەفەرێکا ئاو ئەیبا؟؟

مردن چەند نیانترە،

لەبەیانییەک لە هەموو تەمەنیا،

دەستی گزنگی گرت و

بیری چوو نامەیەک بۆ ئێوارە بنێرێ و

لەکوچەی مانگدا، منداڵی ئەستێرە،

بەگروگاڵی شەو بشنێ..!!

مردن چەند ئاوەدانترە،

لەڕستەی ئاوێک مانای خۆی،

لەدێڕی درەختێکا رەشنووس ناکا

هەتا مەرحەبا لەو چۆلەکە عاریفانە بکا،

بەپۆستی جریوەوە،

ئاسمان دەکەنەوە...!!

لەوسەری ونبونەوە دێمەوە،

تکایە بوەستە ژیان..

ئەم هەموو حەقیقەتە دەمانکوژێ،

چ کوشتارێک راڤەکەم

تەماشا هەموو رۆژێک،

سەریاسەکانی سیاچارە ناتوانن،

حەقیقەت راو بکەن و

نەزیفی دواهەمین هەنار دروێنە...

چ فەرەیدونێک بکەمە ئینشا،

لەجەنگەڵستانەکانی عیشقا،

هەموو فڕینەکانی پەروانە لەئێوارەدا

وەهمی هێنا...!!

وەی! چ فەرتەنەیەکە عیشق،

سێبەری باڵای خۆی بڕنێ‌و

چاوەکانی برێژێ بەمیقاتی چۆڵەوانی‌و

نوسخەیەک لەچاپی نائومێدی...

لەوسەری ونبونەوە دێمەوە..

ئاخر حەقیقەت بەکاشیفەی

چ زمانێک‌و

بەمۆدێرنەی چ عیرفانێک‌و بەوێردی چ مەسیحێک‌و

بەئایدیای چ ئەفلاتونێک‌و

بەسۆفیستی چ رابێعەیەک‌و

بەقوڵنگی چ فەرهادێک‌و

بەموبارەزەی چ دۆنگیشوەتێک‌و

بەزۆربای چ یۆنانییەک‌و

بەئەلیف لامی چ ئایەتێک‌و

بەسیخوڕی چ یەهودایەک

حەقیقەت دەکرێتەوە...حەقیقەت؟

ئەو هەموو ستایشەی حەقیقەت دەکەم‌و

کەچی داڵغەکانی لەگۆمی چاوەکانمدا

شەو دەچێنن..

کەچی ماچەکانی لەسێوی ستیانێکدا،

لاستیکی پەشیمانی،

کرماندن لێ دەدا..

کەچی ئیمامەکانی لەکلۆربونی هەورێکدا،

دانی گەڵایەکی پایز دەکێشن...

کەچی عاریفەکانی لەگوشینی باخێکی رەزدا،

تامی شەرابێکیان نییە،

بچێتەوە سەر ئاخ هەڵکێشانی ترێ...

ئێی حەقیقەت تۆ تەنیایمان،

پڕدەکەیت لەتۆنی نای

بەردەکان بەدەم ژەنینی فلوتی خۆیانەوە

دەمانبەنەوە سەر ئەبەدییەتی سکون...

تۆ ئیعرابی ئاو دێنی بۆ خنکانو

خۆرئاوابوون دەمانباتەوە،

سەر تینووبوون...

تۆ قافڵەی عیشقمان ئاوێزان دەکەیت،

بەخەوی نەعنا

کەچی هەر دەچینەوە سەر هیجرەتی،

وەلی دێوانەو قەیسی مەجنون!

تۆ پێمان دەڵێی چ شەڕێکی دۆڕاوە،

بێ هۆشانە دژی یەک بین

کەچی هەر گرێی ئودیب

تا ئاوسانی هۆش،

دەمانباتەوە سەر هەوکردنی،

زەلکاوترین کوشتن...

لەوسەری ونبونەوە دێمەوە..

قەدەرێکم بەرێ ژیان،

بوەستە قولانجێک تێڕامان..

قەدەرمانە بگەینە سروتە ساراکانی کەندەڵان

بەبێ ئەوەی چاویلکەکانی چاومان،

تۆزێک خەیاڵ لەجامی مەعریفەدا

هەڵگرێ..بەبێ ئەوەی خەیاڵ مەلەبکا

لەئاوی تێگەیشتن...

قەدەرمانە مردن سەفەربکا،

بەکۆڵانەکانی بیرەوەریمان

بەبێ ئەوەی شوێنێک هەبێ،

بەمردن بڵێین بەقەدەر دوو باوێشکی گیا

بچۆرەوە سەر باڵی زاهیدبوونی رەشەبا...

بەبێ ئەوەی زەمەنێک هەبێ بەمردن

بڵێین..بەقەدەر دوو سڵاو

بەقریوەی مناڵییەوە دیلانێ بکە،

لەناو دەقیقە پشت قەموورەکاندا

قەدەرمانە بڕۆینەوە بۆلای

مەنفاکانی رۆح

چوون هاژەی باڵی پەلەوەران‌و

پژمەی گوڵان تێکەڵاو کەین‌و

لەناو موحازەرەکانی باخدا،

فێرنەبین پەرداخێک ئاو بدەینە،

چاوەڕوانی چاوەکانی دارچنار...

چوون دەست لەهەمەڕەنگی گوڵەکانی

عاتیفە بدەین‌و لەعەتری گوڵستانەوە

فێرنەبین مشتێک رەنگ بدورین،

بۆ باڵەکانی کەنسمەو کەناری...

چوون تەونی هەموو جاڵجاڵۆکەکان،

تێک بدەین‌و لەحەوزەی خەرابستاندا

فێرنەبین قاپێک پەشیمانی،

بدەینە لەوەرگای زیندەوەرزانی...!!

لەوسەری ونبوونەوە دێمەوە،

تکایە بوەستە ژیان

قەدەرێ قەدەرێکم بەرێ ژیان...

ئەم قەسیدەیە خەڵاتی یەکەمی وەرگرت بەهاوبەشی لە ڤیستیڤاڵی رۆشنبیری ساڵی 2004

سلێمانی 2004/5/15

کەهاتی بەناو مندا سەفەر بکە

لەم بەیانییە خەواڵووەدا،

سەفەر بۆکوێی خۆم بکەم،

هەناسەکانی ئەم بەیانییە،

تەماشاکانم دەڕنن،

هەنگاوەکانم لەت دەکەن و

لەزیندانی جانتایەکدا بەشەو دەیبەستن و

لەسونەتی گریانێکدا،

بەترس و تۆقین...!

بەم هەموو قۆپی کردنەی تەمەنەوە،

هێشتا رۆحم دەستی یەقینی نەگرتووەو

فنجانێک لەقورسی ئومێد،

پێکەنینی لێوەکانی شەتەک نەداوە..

بەرەو کوێی خۆم سەفەر بکەم

هەر بەهار رادەکێشم و

گوڵ و لاولاو نەخۆشە،

بەخەزانی ئێوارە..

هەر چۆلەکە زاهیدەکان بانگ دەکەم و

سەرشانی باخچە پڕ لەتەرمی

چوارگۆشەی جریوە...!

هەر بەئێوارە مودەمینەکانەوە مانگ ئەدوێنم و

دڵی چوارینەی کانی پڕە لەگەوجی سەراب

گوێ هەڵدەخەم بۆ تەفسیری باران‌و

بیابان بەقسە نەزۆکەکانییەوە

دەفتەری شیعرم تینوو دەکات...!!

بەو هەموو رەشنووسی تەمەنەوە،

چەند راست‌و چەپ بەسەر موحیبەتێکی

هەڵدێرا بهێنم...

چەند فرسەتم دەداتێ قەدەر،

لەتۆ ئاوابم...

تۆ گوناهێک بووی لەکتێبی سێوو

لەنەزیفێکی درێژ،

لەدەستنووسی هەنار

لە قەراخ ماڵئاواییەکا،

ئەو عیشقە خورافییانەم داگیرسان،

کە لەبیرەوەریما راکشان...

کەچی تۆ هەموو ترپەی،

عیشقی منت کوژانەوە...

بێستانی خونەکانمت پڕکرد لەو،

داهۆڵانەی شپرزەیی شیتەڵ دەکەن‌و

عیشق چۆڵ دەکەن،

لەشنەی شەهید...!

هەرچی رۆشت بابڕواو

لەو مەلەفی رابوردوانە گەڕێ

کە ئیتر تیترواسکێ لەپۆلەکانی درەختدا،

وانەی نەخوێندووە...

کە ئیتر درەختێ بەرِیشی سپییەوە،

دەستنوێژی بەووژەی(با) نەگرتووە..

کە ئیتر(با) بەهێواشی قژی

چڵەگیایەکی دانەهێناوە...

که ئیتر چڵەگیایەک بەرەورەوەی خۆر

پێی نەگرتووە...

لێ گەرێ لەرابردوو،

لەبێ رەنگی کات

لەو نەسیمانەی تامی پایزیان نەداو

لەو تیشکە بێ تامانەی،

گڵۆبەرۆژەیەکیان ئاشتنەکردەوەو

لەو باخچە خەرابانەی فەرموویان نەکرد،

لەپەرە سێلکەیەکی پەمەیی...!!

* * *

لێ گەرێ ئەی ئیمامی عیشقم کەهاتی،

بەهەناسەی بەیانییەکاندا وەرەو

تەماشات بخەرە مەرحەبای،

دوو کەناری کە درەختیان زاخاو داوە بەگۆرانی...

تەماشات هەڵخە لەغەریزەی رووبارێک،

نووچ ئەدا بۆ لێوی گۆزەیەک و

قەترە، قەترە بازئەدا لەپێچی تەنهایی

تەماشات بنێژە لەمەرگی ئینجانەیەک

گوڵ دەگریو چاوەکانی پڕبووە لە(تا)و

دەست و پەنجەکانی ئاشنان،

بەوێرانەی پێکەنین...

ئەی حەزرەتی عیشقم...کەهاتی،

لەبارانێکی پاکیزە مەپرسە، کە کچێنی خۆی

لەگوزەرێکی ئازادییدا تەسلیم دەکا...

کەهاتی لەهاوینێکی هار مەپرسە،

دەبێتە دۆستی هەنجیرێکی جرپن و

ماچە گەرمەکانی لەنامەیەکی کراوەدا،

بۆ لێوەکانی پۆست دەکا...

کەهاتی ئیرەیی مەهاوێژە بۆ شەوێکی

درێژی یەڵدا،

مەنەلۆژەکانی سپێدە، بەدوورکات نوێژ،

شەپۆل ئەدەن لەڕەحمیا...!!

کەهاتی بەهەناسەی بەیانییەکدا وەرەو

بڕوا بهێنە بەعیشقی ژنێ،

لەجوگرافیای مەراقەوە هاتووەو

تەوەلا لەدوێنێی دۆڕاو

لەگەمژەیی گوناهەکانو لەتۆفانی تاوان...

لەم بەیانییە خەواڵووەدا

سەفەر بۆکوێی خۆم بکەم

هەناسەکانی ئەم بەیانییە،

تەماشاکانم دەڕنن،

هەنگاوەکانم لەت دەکەن...

گەر لەم بەیانییەدا سەفەر بکەی لەگەڵما

سروتەکانی عیشق بە بولبول ئەسپێرم

کەمن نەمتوانی راڤەی کەم،

لەکوچەی چەهچەهە...

کەمن نەمتوانی بەتیشک بڵێم بەپێکێ فڕینەوە

لای ژنە قەرسیلی کێڵگە...

کەمن نەمتوانی بەکەروێشکەی چیمەنێک بڵێم

قومێک ئاوڕدانەوە،

بۆ بیرەوەری جۆگە لە...!!

لێ گەڕێ ئەی ئیمامی عیشقم

لێ گەڕێ لەسەفەری بەیانی خەواڵوو

لەئێوارەی کەوتوو

لەشەوی نووستوو

عیشق وادەیەکە بێ زەمەن...

جوکەی جیوەیەکە کە ئێستای نییە...

کەهاتی بەناو مندا سەفەربکە...

مەچۆ بۆلای چرایەکی بێتاقەت،

کە تاقەتی بوو پڕە لەڕەنجی رووناکی...

مەچۆ بۆلای بەردێکی تینوو،

کەدەستت لێدا پڕە لەچەمی چاوەڕوانی..

سەیری زیکری پووشێك مەکە،

کەچاوت تێبڕی،

نوێژ دەکا لەسەر بەرماڵی(با)

ئاوڕ مەدەرەوە لەپایزی تەمەن،

کە کاتژمێر زەنگی لێدا

خۆی موتالاّ دەکا، لەپاڵتۆی مەرگا...

ئەی ئیمامی عیشقم لێ گەڕێ...

ئیمان بهێنە بەسەفەرەکانی من...

بەناو مندا سەفەر بکە،

من دوا سەفەری تۆم ئەی ئیمامم...!!

سلێمانی 2004/3/24

ئێوارەی هەمەدان موناجاتێکە لەچاوەکان

بەلاّم موناجاتی چاوەکان....!!

خۆرنشینی ئەم هەموو گوناهە،

دەڕواتە کەلی چ ئێوارەیەکەوە..

ژیان چەند دوّڕاوە بێ خۆشەویستی،

چەند بەلەمێکی ختکاوە بێ سەوڵ...

تەماشایەک لەسمکۆلاّنی(با)

چۆن پێلاّوەکانی دەبەگن لەڕۆشتنا

ئەوە چۆلەکەیەکی ووتاربێژە، ئەوەندە خەیاڵ شکێ نابا

رستێک جریوە بکاتە جۆلانە،

بۆ لەرەی درەخت...

ئەوە پەڕەندەکانی وولاّتی منە هەمەدان،

هاتووم بۆلات باڵم پڕکەیت لەئەفسانەی

ئێستاو فڕین لەئاسەواری زمرۆت...!

روانینێک لەئاشوبی ئاو،

چۆن چۆتە دەستی ناخودا...

ئەوە کانییەکە قەد زراڤ،

ئەوەندە ئۆقرەی پێ نەماوە

لەجامێک ئاویدا، تریفەی مانگ مەلەبکا...

ئەوە ئەفسانەی نوتفەی ئاوی منە هەمەدان...

هاتووم بۆلات پەڕەموچی ئاو بانگ کەی،

بەتریفە سواغی بدەی رومەتی پەنجەرەم ...

چۆڕێک لە تەریبی تاریکی چۆن هەڵدەقوڵێ،

لە هەندەسەی مەرگ

ئەوە ئەستێرەی دەڤەری منە،

لەپێدەشتەکانی ئاسماندا، ئەوەندە

رووتبوونەتەوە... مەعریفەیان بەشی ئەوە ناکا،

سەرێک بدەن، لەکۆلآنی شەوەزەنگ...!

هاتوم بۆلات هەمەدان بزەی روناکیت بگرم‌و

بۆنی ئەستێرەت ئاورِشێن....!

ئاورێک بۆ پارکێکی پەژموردە،

لەناو پێخەفی ئاسمان چۆن گریان عبوردەکا

ئەوە قیژەکانی هەوری ولآتی هەناوی منە

ئەوەندە نوستون،

باران لەدەفتەری چاوەڕوانییان

روئیای دەڕوێ...

هەمەدان هاتوم بۆلای ئەو پارکانەت،

نوقمی سەوزین‌و درەختێک نیە ئەڵهابکا،لە باڵندەی باران!!

چاوێک داگرە لەتەرازوی لەت،

چۆن بیسمیلای ئایەتێک دەڕووشێ..

قەفەس ئەوەندە قورس بووە بەباڵندە،

بیری چووە پەنجەرەیەک لەناویا

شەپۆل بدا...

ئەوە قەفەسی تاوسەکانی منە هەمەدان

فێرم کە رەنگی ئەو قەفەسانە چۆن،

بکەمە دووریان‌و گڤەی باڵی تاوسەکانیش،

بەموناجاتی چاوەکان...

گرێیەک بکەرەوە لەپێستی ئینجانە،

من پێناسی بیابان چۆتە دەمارەکانم،

بیابان هەر لەمناڵییەوە تا کامڵ بوون،

هەر بەدوای لمدا دەگەڕێ

دڵۆپێ ئاو چییە لەمەتارەی خەویا،

نزا ناکا...

هاتووم بۆلات هەمەدان...

توو موناجاتی چاوەکانت

فێرم کە لەئاوێنەی ئاوەکانتەوە بەجۆگەم بڵێ:-

ئاو چۆن نووچ ئەدا بۆ لمستان...!!

*** * ***

خۆرنشینی ئەم هەموو گوناهە،

دەڕواتە کەلی چ ئێوارەیەکەو

سەلیقەی ئەم هەموو گوناهە لەکوێوە دێن...

دەخیلتم هەمەدان ژیان کەی گرەوی بردۆتەوە،

جگە لەدۆڕان..

تۆ دەتوانی ئەم هەموو کەڵەکەی بینینە،

بەختوکەیەکی چاو بیناکەی

تۆ دەتوانی ئەم هەموو خەیاڵاتە زەردو سورانە،

رژاونەتە ناو بەلەمێک،

بەقاقایەک بیان کێشی...

بەڵام ناتوانی عیشق رەنگ کەی

عیشق گەمەیەکە زووتێک دەچێ

ئاگرێکە شیفۆنی...

ئاو ناتوانێ دەستی لێبدا،

ئەلفێکە دەبێتە تۆز

بەلەم ناتوانێ رای ژەنێ،

نونێکە ناسک هەڵدەوەرێ

چەند دوور ئەڕۆم..لەناو موناجاتی ئەو چاوانەدا

دەڕۆمەوە بۆلای خوا...

کەچی عیشقم زەمەنێکە خەوی لێ دەکەوێ..

لەناو بەلەمی ئەو چاوانەدا هەموو

هەمەدان دەبینم،

کەچی بەلەمی رۆحم لەناو هەڵمدا باڵا دەکا...

کەی خەتای ئێوەیە ئەی موناجاتی چاوەکان

ئاشنایەتیم لەگەڵ ئێوەدا

قەدەرێکە دەڕواتەوە سەر قریوەی مەرگ...

قەدەرێکە دەڕواتەوە سەر قەسابخانەی زەمەن...

بریقەی دێ لەتەنیایی‌و

لەزەلکاوەکانی وەهم‌و

میهرەبان بەگۆڕستانەکانی ئومێد...!!

کەی خەتای تۆیە ئەی خۆرنشینی ئێوارە..

شوشەی قسەکانت،

لەموناجاتی گوێکانمدا دەشکێ...

بارانی قسەکانت لەقەوزەی پەنجەکانەوە،

تەڕبوونێک زڕەی نایەت..

خەتای کەس نییە...ئەوە موناجاتی چاوەکانی تۆن،

دەمگەیەنێتە لای خوا...

ئەوە قەدەرەکانی منن..لەترپەی پێڵاوێکەوە

هەر زەمەن شەهید دەکەن‌و بێ کەوشەنن...

هەر دەڕۆن‌و بێ ئاگا،

ناگەنە لاپەڕەیەک ڕێگا...!!

*** * ***

جارێکی‌تر دەڵێم ژیان چەند بەرەڵایە،

بێ خۆشەویستی..

هەق وایە دڵۆپە ئاوەکان تەڵاق بدرێن،

گەر بۆنیان نەچێتەوە سەر لەنجەی گوڵێک

هەق وایە تەرجەمەی چرا جەللادێک بینوسێ

گەر پێکەنینی تاریکی لەت، لەت نەکرێ

هەق وایە سێوێکی سوور لەباخچەی ئەندێشەدا

بانگ نەکرێ،

گەر باران ڕەنگی بۆ نەنووسێ...

هەق وایە شەرابێک پیاسە نەکا،

لەناو تونێلی کوپەڵەیەکا

گەر ترێ لەمەکتەبەی باخچەیەکدا ئارشیف بێ!

هەق وایە بولبول لەگەڕەکی چەهچەهەدا بمرێ،

گەر نەغمەیەکی نەچێتە گەروی کەمانچەیەک...

چیت پێ بڵێم هەمەدان...من شەهرەزادێکم،

لەو عیشقە کە بۆم باسکردی...

تۆی شەهریار چاوەکانت موناجێکە،

تاریکی تیا راکشاوە..

لەوەناچێ خەیاڵێکت بچێتە سەر کتێبێک،

رووناکی عیشقی تیا ببینیت...

لەوەناچێت ئەزمونێکت بچێتەوە سەر فڕین..

باڵندە لەکۆنکرێت دروست نەکەی

لەوەناچێ تەکبیرێکت بچێتەوە سەرشانی

رەشەباو بەکزە بایەک بڵێی

کە کەوتنە کەمین بە تۆمەتی ماچ،

گەڵاڵە قاموسی وەرینا تۆمار مەکەن...!

چیت پێ بڵێم هەمەدان، زەمەن چەند رەقە

بێ خۆشەویستی...

ئێستا زەمەن ئێوارەیەکە سەرما دەیشێلێ،

لەدەفتەری ئەشکەوتەکەتا...

ئێوارەیەکەو تاوێکیتر، ئاوسە بەجێهێشتنی

رێگا...

تاوێکیتر جگەرەیەکە لەپاپی تاریکییا،

دووکەڵ چڕ ئەکا،

تاوێکیتر بێ دەنگی لەرۆحما ئابڵۆقەم ئەدا...

دەستم دامێنت هەمەدان...

کاتژمێر کەی بیری کردۆتەوە بۆ دواوە هەڵفڕێ..

مێژووکەی بیری چووە، رەوڕەوەکەی لەدواوە

هەڵکا...ئێوارەیەکی دۆڕاو

سروشتێکی بی متمانە،

دەکاتە چەنی بێزاری...چەنی ونبوون لە هەمەدان..

من بۆ مشتێك چاو دەگەڕام نوێژی تیابکەم،

تۆ بەغەدری ئیلحادەوە،

ئاسمانی خوا کە دەیجریواند،

لەبنی پێکێکدا دەوکردە بستێك شەوو

لەقوماریکدا دەودۆڕاند..

من بۆ پەرستگەی چاو دەگەڕامو

تۆ بەغەدری بەلەمەکانەوە،

لەمنارەی ئاوەوە شەپۆلی جێهێشتنت،

لەهەناوی هەورە هاوینەیەکدا، دەناشت

ئاخر لە چ گوناهێکدا، گێژەنی پرسیار

بۆسەی مەراقی بۆنامەوە...

ئەوەیان نازانم موناجاتی چاوەکان بوو،

یان چرپەی کفری دارچنارێك،

لەتەنیشت ماڵەکانی ئاوەوە...

ئەوەیان نازانم، ئەوەندە هەیە

بەم هەموو مەراقی ئیمانەوە

ئیمان راو دەکرێ بەچاوەکانی تۆو

دڵنیاییم جەهلێکە پڕ لەپێکەنینی تەڕو

مومارەسەیەکە بۆ دراوسێ بوونی گریان...

دڵنیاییم لەسەرپۆشی هەمەداندا،

لەئۆخژنی تابوتێ دەچێ،

خەیاڵێکی رووخۆشم نییە بۆ سەبوری مردن...

پەرداخێك ژیانم پێ نییە بۆ ئاشتبونەوەی

قاژێك چاو...بۆ هەواڵێك سەبەتە

پڕ لەزەردەخەنەی ترشو شیرین..!!

ئای! هەمەدان موناجاتی چاوەکان،

ئەوەندە باڵەکانی ئومێدیان لەفڕین کردەوە،

ئاسمانێکیان نەهێڵا نوێژێک

بەپۆستی درەختا، بگاتە لای خوا...

زەمەنێکیان نەهێڵا، خۆرنشین

دەستنوێژ بگرێو بچێتەوە سەر،

مەزهەبی ئێوارە ئاسا...

خودایە...گەر عیشق لەیەخەی هەمەداندا،

ستەمی لێنەکردمایە...

لەوانەبوو موناجاتی چاوەکانی ئەو،

لەئێوارەی شیعرێکمداو

لەرۆحیانەتی گەڵایەکی بچووکدا،

ببوایەتە دەرگا بۆ دارستان

لەوانەبوو شیعرم کە کەرنەڤاڵی ئێوارەی تیاختکا،

بەموناجاتی چاوەکانی ئەوەوە،

بڕۆشتمایە بۆناو مەرقەدی تاریکیو

سەمایەکم راخستایە لەپەراسوی سپێدەیەکی

ساوا...لەوانەبوو هەمەدان

گەر دوو دڵی نەکردایە بەیەخەمەوەو

گومانی نەپێچایە لەپێکەنینم

هەر لەبەر خاتری موناجاتی چاوەکانی ئەو

ئیرادەی ئێوارەم لەستیانی

هەنارە هەڵەبجەییەکاندا

حیجاب بکردایەو

بۆهەتا، هەتایە گاڵتەی گوڵو

گللەی گیاو باوێشکی بەلەمو ئاژاوەی ئاو...

لەرۆحمدا بڕوایە..

هەمەدان... ئەی موعەدەلی خەسڵەتەکانی

خەیاڵو هەشتەمین،

خولی سەرسوڕمان..

نمەنمی تێڕامانو فەجری فەلسەفەو

ئەفسانەی ئەفسون..

جارێکیتر موناجاتی چاوو

ئیحایەك لەئەدرەسی ئاو

یاداشتی...یاداشت...!!

سلێمانی 2004/8/26

ماتڵم بە ئەی مەرگ...تەنها هیوایەکم

هەبێ هەرتۆی...

چاوەڕێم بە ئەی مەرگ،

تا لەخەوێکی باریك دەگەڕێمەوە..

لەخەوما شنەبایەك گۆزەیەکە،

لەسەرشانی درەختاو

چل قوڵپی جۆگەیەو

پەڕەندە شکۆفەی لقو گەڵا...!

لەخەوما ئەستێرە ئەو گڵۆپە ڕەنگاو ڕەنگانەن،

لەحەوشەی ئاسماندا،

تاریکی ڕاودەنێن

کانی ئەو پەنجەرە بزێوانەن،

لەناو ئینجانەی کەمەریانا،

قریوەی مانگ ڕواوە..!!

گوڵ ئەو ئاوە ڕۆشنانەن،

لەناو گژوگیای تیشکا،

موتالاَ دەکەنو

لەباخی چەهچەهەشدا بولبول دەچێنن....

پەپولە پایزە ئەو هەورە وێڵگەرانەن،

هەر سکێچی(با) دەکەنو

نەغمەی باران دەقرتێنن...

لەخەوما گیانبازی منالاَن گڵۆڵەیەک پێکەنینن،

بۆ کەندەلاَنی رابردوو تل نابنەوە...

ئێستا بەپەیژەی پەلکە رەنگینەدا سەردەکەونو

سبەینێ لەشەقامەکانی عەرشەوە،

گریان لێدەخورِن..!!

ماتڵم بە ئەی مەرگ تا لەبیسمیلای

نوێژێک دەگەرِێمەوە... با پیاچوونەوەیەک بەبیسمیلی

ئەو ریشۆلاَنەدا بکەم،

کە چوونەتەوە سەر تەریقەتی خەتا...

خەتا...بۆنو بەرامەی ریشی بەفریان رنیو

رەنگی سپییان رەشنوس کرد،

بەچاوی هەڵەکۆکەوە.... خەتا...رێپێوانی ئاویان کوشتو

چریکەی شەپۆلیان تالاَن کرد،

بەچاوی جۆگەلەوە...

ماتڵم بە با دەزولەی خەیاڵم گیرکەم،

لەکفری ئەو کۆلارە پچرِاوانەی،

لەگەڵ قەفەسدا بونە ئاشناو

یاداشتی کەنارییان بەتاڵ کرد،

لەئاسمانو باڵیان هەڵکێشا،

لەفەرشی فرِین...

باخەیاڵێکی سەوز بەرمەوە،

حزوری ئەو زەیتونانەی

بەرِێگەی کاڵفامیا چوونو

رەنگیان بردەوە سەر کوێربوون... با بەگۆچانێک بڵێم:-

که مەرگ ماڵئاویت

لێ دەکا، لەنێرگزییەتی خۆت ببورەو

ببەرەوە بەلقی درەخت..!

با بەسەرە نوێلکێک بڵێم:- کە مردن،

لە کەمەرت خۆی دەپێچێ

خۆش بەخت بەو خۆبەخش بە،

که دەستت دەگوشێ،

گوڵ لەسەر پەنجەکانتەوە،

گۆرانی دەچڕێ..!

*** * ***

مۆڵەتم بەرێ ئەی مەرگ،

تا لەگوناهەکانی سێو دەگەڕێمەوە...

با لەدالی سێوەوە گەشتێک بکەین،

بۆ ئاستانەی مەدلولەکانی...

کە چونەتەوە سەر گۆشەکانی گوناەو

رەهەندەکانی فۆبیاو

مۆمیابونی ئەندێشەو

کرداری رابوردوی سەرئێشە...

یەکەم چیرۆک لەمەدلولەکانی

فرمێسکی ستیانێکە بەسەر لاسکی

تەنافەوە مەلە دەکا...

کە خۆر ماچێکی بەپۆستی تیشکا بۆ دەنێرێ،

لەناو قەدی زریکەیەکدا هەڵم دەپۆشێ..

ئەو گوناهێکە سکوتی سێو...

دووهەم سەرگوزشتە دوو پرتەقاڵی مناڵە

لەکوچەی قیژەدا دەسکەنە دەکرێن..

ئەو گوناهێکە سروشتی سێو...

سێهەم پێشبینی دوو فەریکە گوێزە

لەباخێکی خەساودا پاشقولەکانی بارەش و

دەستەکانی کرێوە،

تۆپەڵی زەمهەریریان تێدەگرێ...

ئەو گوناهێکە سەرماوەزی سێو...

چوارەم بەسەرهات دوو هەنجیری کەسکە،

هەورە هاوینە لەگەردنی گزنگ‌و

لەدەزولەی گەرما،

چەتریان بۆ دەچنێ‌و سور دەچنەوە

ئەو گوناهێکە سونبولی سێو...

پێنجەم هەواڵ پەشیمان بونەوەی،

دوو هەڵوژەی چاو رەشە لە خەلیقەت،

شەرم دەکەن‌و تەریق دەبنەوە،

بەسورِی مانگانە...!

ئەو گوناهێکە سورستانی سێو...

شەشەم نۆڤلێت کە سەفارەتی،

باخچە شینەکانی ئاسمان تەیدەکاو

دەقیقە گەنجەکانی دڵی دەریاکان پیر...

نۆڤلێتی دوو هەناری هەڵەبجەن،

لەفەتوای خنکاناو

لەسواڵی نزایەکا،

فرمێسکی دەنگیان دەنوێ...!!

ئەو گوناهێکە بۆنستانی سێو...

حەوتەم رۆمان پەرِەکانی لەتەپ‌و تۆزو

بەرگەکەی لەدوکەڵ‌و

دێرِەکانیشی لەسەرچڵی حەواو ئادەم

لەو نمایشی گومرِابوونەدا،

دڵی خوا گریا...!

ئەوە گوناهێکە سەهوی سێو..

*** * ***

ماتڵم بە ئەی مەرگ تەنها دوو چرکەکاتم بەرێ

با سەفەر بکەم بەکوچەکانی ژیانا...

ژیان... لەوکاتەی مێوێکی هەرزەکار سەفەر دەکا،

بۆ دەڤەری بەهار،

کەپشتی دیوار دەخورێنێ

گەلاَ فەرشێکی فێنک رادەخاو

قەدو لق‌و چڵ باڵندەی تیا دەڕوێ..

ژیان لەوکاتەی ئێوارەیەک سەفەری،

پیربوونی خۆی نیشان دەدا..

بورجی بولێڵ دەسنوێژ دەگرێ،

بەمەرگی زەردەپەڕ...

ژیان... لەوکاتەی هاوینێک،

بەسەفەری گەرماوە جەنجاڵە...

هێشوە ترێیەک لەگەڕەکی لەزەتەوە بانگی دەکا،

تا نامە داخەکانی عاتیفەی بۆ راڤە کا...

ژیان.....لەوکاتەی روبارێک سەفەر دەکا،

لەدرزی پێڵاوەکانیەوە تا پێچی پشتوێن،

زیخ‌و چەو حونجەی زەوق دەکەن‌و

لەدەمارەکانی قەوزەشدا ئارشیفی ئارەزوو...!!

بوەستەی ئەی مەرگ ئەمن خۆم ناکوژم،

تەنها هیوایەکم هەبێ هەرتۆی...

کوشتن مۆدیلی کەسێکە هیوای پێت نەماوە...

بەس تەنها چارەکێ لەتەمەنم

بەئومێدی ئاو بسپێرە...

کە رۆحم تەماشای دەسپێرێ،

بەخێڵی دارچنارو بەتایفەی شۆڕەبی،

بەتەنیشت تاڤگەی فڕینەوە

جەستەیەک رۆشنایم هەیە

تێر بەئامۆژگارییەکانی ئاو...

کە روانینم ئاوێزان دەبێ بەپیاسەی گیا،

لە هەموو چڵی ڕێگایەکەوە

هزرێک دەپژمێ، پژمەی ئاو..

کە قسەکانی سەراب روانینمان دەخنکێنێ،

لەهەر تنۆکی تراویلکەیەکدا،

ئاسەواری ئاوێك هەیە نوستوو...

کە قاقای ئاگرێك دەمرێ

لەکوژانەوەی هەر کڵپەیەکدا،

هەناسەکانی دەبنە شەربەیەك ئاو...

کە تریفەی مانگ پێڵاوەکانی شەو حەشاردەداو

سکونێك دەخاتە سەر ئیعرابی تاریکی،

ئەڵهایەتی مەلەبکا لەحەوزێك ئاو....

کەپرچەکانی خۆر بەقردێلەی هەڵم

خۆیان گرێ ئەدەن...

بۆ هەڵکردنی پێکەنین تامەزرۆن،

بگەنە دوو نوکتەی ئاو..

کە تاریکییەك تەنیایی تیا راکشاوە،

گەر هیوای بەمردن هەبێ

دەزوولەیەك رووناکی،

لەدڵیا هەڵدەقوڵێ‌و دەبێتە باڵەفڕی ئاو..

کە بەردێك بەئازارەوە تل ئەدا،

گەر پشتی بشێلی‌و بیخەیتە سەرپێ

چەمێکی ئاوییە ئاو....

کە بەلەمی پوشێك لەدەشتی(با) سەوڵ لێدەدا،

گەر ماندووبوون لەدەستەکانی بتەکێنی،

مردن لەدڵیا زیکر بکا،

بەئەوینی ئەفلاتونییەوە تا ئیلاهی،

دەگاتە ویساڵی ئاو....

بوەستە ئەی مەرگ تەنها چاندنی

قسەیەکم ماوە، بۆ وەرزی وتن...

قسەیەك...دەچێتەوە سەر خەیاڵدانی چیمەن

تەژی بەفوارەی سەما...

ئەوە فەرموودەی چەپێك ئاوە،

چاوەڕوانی بەر ئەداتەوە...

قسەیەک....دەچێتەوە سەر قڵیشانی
پێیەکانی هەرمێ و هەنار
حەقیقەت پایپی پایزێکە ئەبەد ناکێشرێ،
تا قەرنی قیامەت نادۆزرێتەوە...!!
قسەیەک...دەچێتەوە سەر شەرمی گێلاسێک،
سیخناخ بەسووربوون...
ئەوە موچڕکەی لەزەتی عیشقێکە کە دەستت لێدا،
بۆ گەمەکانی مەرگ ماتڵە...!
قسەیەک...دەچێتەوە سەر،
هەوری گۆزەیەکو دەڵێ:-
ئەوین شەرابێکە ڕەچەڵەکی،
هەر دەچێتەوە سەر تەنهایی...
کێ پرس بەبروسکەی دڵی خەییام دەکا،
هەوری گۆزە پارچەیەکە لەدڵی؟!
ماتڵم بەئەی مەرگ ئەمن خۆم ناکوژم
تەنها هیوایەکم هەبێ هەرتۆی
کوشتن مۆدیلی کەسێکە هیوای پێت نەماوە
بوەستە ئەی مەرگی ئەزیزم بوەستە...

ئەم قەسیدەیە خەڵاتی یەکەمی وەرگرت، بەهاوبەشی لەفیستیڤاڵی گەلاوێژ ساڵی 2004.

سلێمانی 2004/10/19

ساڵێكی نوێ، ساڵێك مناڵی كاڵ دەكاتەوە

لەدیسەمبەردا هەموو خەیاڵێك دەمباتەوە،

سەربازگەی كۆتایی..

چۆن ئەو خەیاڵە بشارمەوە،

پێش ئەوەی دەستو پەنجەكانم، خاڵی كا

لەزریانی نزا، دڵم دەگەزێ..

تۆ سەیركە لەباشووری وەرزەكانەوە،

چ مەحشەرێكە دیسەمبەر؟!

هێشتا سێو بەفەریكەیی قسەی دەكرد،

كەچی نەرم، نەرم دەچوویەوە سەر،

گوناهێكی سورو سپی..!

پرتەقاڵ بەپێكەنینەوە مزربوونی،

خۆی دەگێڕایەوە،

كەچی ورد، ورد دەچویەوە سەر حوزنی حەبیبە...

گێلاس بەكوڵمی سورەوە دەگەڕا،

كەچی كەم، كەم دەچوویەوە ناو

دەهلیزەكانی دەمو دان...

هەرمێ بەگرفتی زەردبوونەوە،

ئاخی هەڵدەكێشا،

كەچی دەم، دەم دەچوویەوە ناو پەراسوەكانی حەوا

ترێ لەبەرسیلەوە پیادە دەبوو بۆ پێگەیشتن،

كەچی هێشوو، هێشوو،

دەبووە زیندانی كوپەڵە..!!

لەدیسەمبەردا حەزێك هەیە كۆتایی...

(با) هاتو چرپەیەكی لەدەست كەوتو ووتی:-

حەزم لەڕنینەوەیە، سەری سنەوبەر،

لەسەرپۆشی هەور فڕی دەم...

باران هاتو لەدوگمەی دڵۆپێکیدا،

ووتی:- حەزم لەڕوتبوونەوەیە،

لەستیانی خاکدا گازێک بگرم...

چەتر هاتو ووتی:-

ئیکمال دەبم بەدیسەمبەر

پێکەنینم درێژبووە، ئەم دەست لەدیوارە،

چۆن هەڵکەم؟؟

خۆر هاتو وتی:- لەم ئەزمونی

دیسەمبەرەدا دەرناچم،

لەدێری گزنگێکدا،

بەیانی چۆن هەڵگرم، لەتوحفەی ماچێکدا..!!

زەردەپەڕهاتو وتی:- بەم هەموو ئاوابونەوە،

حەزێکم نییە نەچێتەوە سەر پیری..

دیسەمبەر چی نەکرد،

ساڵی نوێ مانای چی؟!

وەی لەڕۆحم، بەم ئاوابوونەوە بەردەبمەوە..

نام پەرژێ نامەیەک بۆ دڵی شەو بنوسم

باوەڕ نەهێنێ بەدڵی یەڵدا....!!

* * *

دەخیلتم دیسەمبەر ئەم هەموو تەرزەی بیرەوەرییانە

بۆ لەکۆتایی تۆدا دەبارێنو

دەگەنە کونجی قەناعەت...

تەماشاکە مناڵی لەکانوونی حەوتەوە دێت،

کەدێت دەماری شەقامێک لەپێیەکانیدا،

مێروولە دەکا،

کە دەگاتە تۆشتێک نییە ناوی پیادەبێ...

گوڵ لەئینجانەدا ئاوەدانی تەڕدەکا،

که دەگاتە تۆ ئینجانە دەبێتە تابوتێک!

جۆلانە لەکاتی فڕینا چاوی لێ دائەگرێ

که دەگاتە حزووری تۆ،

لەباخچەی ئاسماندا بەتاڵە لەکۆمەڵەی فادا...

مەساسە بەزمانی لوسەوە، پێکەنین دەباتەوە

چاوەکانی..کە دەگاتە حەقیقەتی تۆ

زمانێ نییە لەتەرجەمەی پێکەنین بگا...

مناڵی لەکانوونی حەوتەمەوە دێت...

بەڵام کە لەڕوانینی کتێبێکا، مەتەڵی عیشقی زانی

ئەوە سەرەتایی کانوونی حەوتەمە،

بەرەو قاقای دیسەمبەر

لەدڵی دیوارێکا چاوشارکێی بینی،

ئەوە دوا خشتی کانوونی شەشەمە،

لەرۆحیانەتی رووخان...

لەگۆمێکا گۆرەوییەکانی مانگی دی...

ئەوە دواماچی کانوونی پێنجەمە،

لەمەرقەدی لێوەکان...

لەکێلۆنی دەرگایەکدا، کلیل کرانەوەی پێناساند

ئەوە داخستنی کانوونی چوارەمە،

بەڕووی پیری...!

لەناو پشتوێنی پایزێکدا،

قژی ئاڵۆزکاوی ئینجانەی بینی،

ئەوە قەدەری کانوونی سێیەمە، قیامەتێکە گریان!

لەناو فەرشی دەشتاییەکدا، رەنگی ناسی

ئەوە دابڕانی کۆی کانوونەکانە،

لەهۆزی گیا...

لەناو حەشامەتێک شەودا، کەڕوانی

تاریکی دەکەوێت بەدەمدا

ئەوە باجی کانوونی حەوتەمە،

لەسەعات دوانزەدا...

* * *

مناڵی لەکانوونی حەوتەمەوە دێت...

هەموو مانگێک نوقڵی بیرەوەری،

دەخستە گیرفانی،

بەڵام کە دیسەمبەر هات...

(با) نامەکانی گوڵی دڕاند...

فڕین لەباڵەکانی جۆلانەدا کوژایەوە....

جیلوەی عیشق بەجێماو

تەمەنی کتێب زەردهەڵگەڕا...

دڵی دیوار بەشەپۆلی پەیژەوە،

هەناسە سوار...

چاوی گۆم تفی کردە گۆرەوییەکانی مانگ...

قفڵ بەژەنگەوە، گەنجی دەرگای تەکاند...

ساڵی نوێ دێت، ساڵێک منالی کاڵ دەکاتەوە

سەختە منالی بەجێهێشتن ئەی دیسەمبەر

سەخت وەک قسە خۆڵەمێشییەکانی بەرد،

کپ لەئازارەکانی...

سەخت وەک قەمبوربوونی ئێوارە،

هەر گۆچانە دەبێتە هەمیشە سەفەری...

سەخت وەک وێرانی بوونی خۆم،

حوزن گرێم ئەداو دڵەراوکێ،

بە بەرۆکی تاڵی قژەکانمەوە تەسریحەی گریان و

دوو دڵی لەماڵی ئەندێشەدا،

سەودای گەڕان...!!

مەیە بۆلام ئەی دیسەمبەر...

مشتێ تەمەنم بەقەرز بەرێ،

بۆ سەیرکردنی هەنارێک،

کە قریوەی درزی تێدەکەوێ،

پڕەلە نوکتەی سورو

پێستی لەقوڵپی ئارەزووو..

مەیە بۆلام پێکێک تێڕامانم بەرێ

با جوانی لەدرزی ئاوەڵناوەوە،

چاوبڕکێ بکا...

کە عیرفانێک عاریفانە پێم دەڵێ:-

(رۆژ) تۆ لەنەسلی بارانێکی شینی

لە رەچەڵەکدا، دەچێتەوە سەر کەناری...!!

عیرفان....من منالآنە دەگەم لەژیان

لەوێوە هەنگاوەکانم کۆدەکەمەوە،

کە گۆزەیەک بەکانییەکی وتووە:-

دڵی مانگ وا بەکەمەری مەغریبتەوە

مەترسە لەچاڵو چوڵی شەو

لەقافیە قەبەکانی تاریکی..

عیرفان...من منالآنە زەنگیانەی

زەردەخەنە رۆدەکەمە قۆپچەی

تنۆکێک ئەسرین،

مەرگ لەکراسی ژیاندا،

بەتۆخی رەنگم دەکا...!!

ئەی هەموو عاریفەکانی دونیا،

بەدیسەمبەر بڵێن: نەیەت بۆم،

کەهات بەرە بەرە منالیم کاڵ دەبێتەوە

سلێمانی 2005/2/1

پروشە بەفرەکان لەسەر لەپی دەقیقەیەکدا

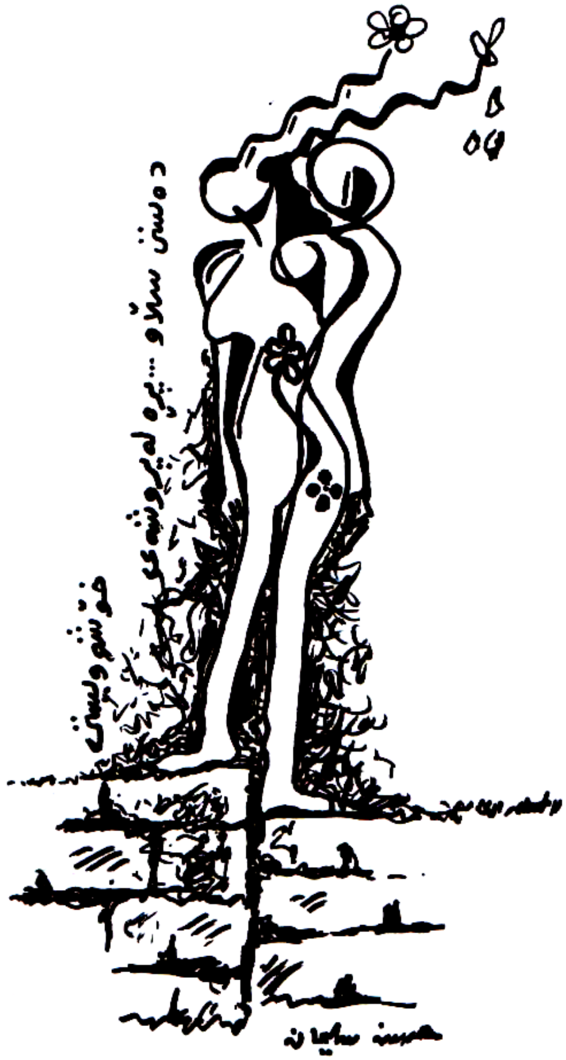

-1-

کە لەدامێنی سەرەتاوە،

کۆتاییەک چاو دائەگرێ...

ئەوە لقی درەختێکە،

کە لەگۆرانی وتن دەکەوێ،

لەکلکی تەورێکا،

بەهێواشی رۆحی دەنوێ..!

-2-

لەپاپی پێکەنینێکا،

دووکەڵی گریانێک...

لەدووکەڵی گریانێکا،

چڕبوونەوەی پرووشەی دڵی شەوێک..

-3-

کە ئاسمان پڕدەبێ لەڕەگی قەفەس

مانگ شکات دەکا، لەچڵی درەخت...

چڵی درەخت لەومەلانەی، دەنگی خۆیان ناشت،

لەترۆپکی ترسنۆکییا..!!

-4-

کە جگەرە لاسایی شەو دەکاتەوە،

لەکۆڵانەکانی ئاسماندا،

تاریکی دەچێنێ..

کەتاریکی باڵ دەگرێو

لاسایی فڕین دەکاتەوە

تەنها هاوڕێیەکی هەیە،

ئەویش شەمشەمەکوێرە...!!

-5-

کەخۆر جۆلانە هەڵدەخا،

بۆ پەلکەرەنگینە،

ئەوە پروشەی ئاوێزەیەکە هەڵە...

کە پەلکەرەنگینە دەبێتە پەنجەرەی حەوت رەنگ

لەوێرا منالان،

بەهاژەی قریوەیان

ئاوێزە راو دەکەنو

لەپێچی دەقەیەکیشدا

پشتوێنی خۆر،

دەگاتە مەنزلیٚ مەرگ...!!

-6-

زۆرجار تفەنگ خۆی گەمژە دەکا...

دەیەویٚ لەناو باخێکدا،

شەتڵی خۆی بڕوێنیٚ،

کە دەڕویٚو دەبێتە گوڵێکی ناچیزە

هیچ لەپروشەکانی عیشق نازانیٚ

هەر باڵندەیەک کەتێی دەڕوانیٚ،

لەتێڕامانی دەقیقەیەکدا

دڵۆپەی دڵی ون دەکا...!!

-7-

کەقامچییەک دەبینم...

خەیاڵم تەرجەمەی دەکا:- ئەشیٚ زنجیرێکی

رەشتاڵەبیٚ لەدەستی ئازادییا... ئەشی توولەمارێکی چڵکن بیٚ،

لەهەناوی بەردێکا...

ئەشیٚ لافاوێکی قوڕاوی بیٚ،

لەمەرەکەبی خاکێکدا... قامچی هەردێو دەچێ،

کە دەکەوێ بەدەمدا، هەڵسانەوەی نییە...

لەیەخەی مەرگا پێچ ئەداو

لەناو تابووتی ئازادییا رادەکشێ...!!

-8-

نان لەرەچەڵەکدا،

دەچێتەوە سەر گوڵە گەنم

ئەوە حیکمەتی خەیاڵەکانی کێڵگەیە...

تەناف دەچێتەوە سەر سێبەری سێدارە

لەوێدا گەروی ئازادیی هێڵنج ئەدا

ئەوە مەعریفەی وڵاتی وەحشەتە...!!

-9-

دەستی سڵاو پڕە لەپرووشەی خۆشەویستی

هەنگاوی ماڵئاوا، لەکوچەی دابڕان...کە مەرگ دەفڕێو رۆح دەبا،

بۆ کۆشکەکانی عەرەشی خوا

لەفرمێسکەکانی خواشەوە،

بارینی تریفەی ژیان...!

-10-

هەڵۆ گەر خەیاڵ بکا،

هەر بەرز فڕینە

ماسی هەر خەریکی سواڵکردنی،

دڵۆپێک ئاوی ترە...

لەژێر سەرینی گەڵایەکیشا،

بەدیلگرتنی وردە شەماڵە

لەدەفتەری پاسارێکیشدا

چۆلەکە ئیملای جریوە دەکا....

منیش لەمەزاری خەیاڵا

تەنیاییم جووت ئەکەم،

لەگەڵ شیعرا...!!

-11-

رازێک راناکشێ لەئاوێنەدا..

تەمەن کە چووە باشووری ئاوێنەوە

ئەوە فرمێسکێکە هەناسە هەڵدەکێشێ،

لەسییەکانی مەرگا رەشپۆشی..

لەبیابانی پرچی منیشا،

تنۆک، تنۆک پروشەی سپی...!!

-12-

عیشق لێوی گێلاسێکە،

تەژی لەسوری

کە چزوی ماچ پێوەی ئەدا

هەڵدەفڕێ و هەڵدەوەرێ

لەسەر لەپی دەقیقەیەکدا...!!

-13-

کە گوڵە بەرۆژەیەک دەبینێ خۆر کۆچ دەکا

لەداخا پێکێک لەئێوارە هەڵئەداو

لەچاوی دەقیقەیەکدا مەست دەبێ و

دەبورێتەوە لەئەلفی شەوێکدا...!!

-14-

کە بولبول ئاسمانی پەرژین دەکرێ

هەردەم گوڵێک،

لەکوچەی گوڵستانەوە،

لەقەراغ لەپی زەمەنێکدا

یەک دەقیقە لەخۆشەویستی و

هەزار دەقیقە لەئازادیی

دەچێنێ لەخەویا...!!

-15-

کەئاو پیر دەبێ

برژانگەکانی پڕدەبن لەئاویلکە

ئەوە پرووشە فڕینەکانی پاییزە،

باڵ لێدەکاتەوەو

لەسەر دەم‌و چاوی چەم دەنیشێ...!!

سلێمانی 2005/2/10

بارانێکی خەوتوو لەدەستنووسی هەورا

من نامەوێت لێمبگەی...

فڕینی ئەم موحیبەتە بڕوشێنی‌و

لەملپێچی هەورا نامەیەک پۆستکەیت‌و

لەدەنگی ئەستێرە تاریکی بسڕی...

لەپەیژەکانی پەلکەرەنگینەدا،

نەختێک دابەزین بگریت‌و

لەئەندێشەی درەختێکا،

جریوە تەفتیش کەی...!

تێمەگەلێم....کەتێگەیشتی،

هەموو شتێک دەچێتەوە سەر،

قوڵپە، قوڵپی گوناە

چوون گوڵێک کەم ئەندامەو

ئاو لەمەراسیمی رێپێوانا،

تەفسیرێکی نییە بۆ پرسیار...

چوون گەڵایەک سەری دەشکێ‌و

پاییز لەدەوەرانی خۆیا،

گللەییەک ناکا لەپیاسەی(با)

چوون پەنجەرەیەک سەرنخونەو
بەرچینەیەک بینین رێدەکا لەدەلاقەیەکدا...
چوون پێلاوی عەسرێک مێروولە دەکا،
لەهاتوچۆی ئێوارەداو
زەردەپەڕ بەبێژنگێک شەرمەوە
ناپرسێ لەدوا هەواڵی هەتاو...
قیامەتە تێگەیشتن ئەزیزم...قیامەت
قاسدێکم شپرزە... قریوەم لەت، لەت بووە
چونکە کەوتووم بەسەر لوغمی شیعرا...
قاسدێکم عاشق،
وەلێ کانییەک نیم رۆژانە بیرەوەرییەکانم
لەجامێک ئاودا ناونووس کەم
کۆترێک نیم لەسەرشانی منارەیەکدا،
عیشق ناو بنێم خودا...!!
کەوێک نیم لەمیحرابی شاخدا،
سپێدە لەخەو هەڵسێنم...
کەنارییەک نیم لەباخچە هاروهاجەکانەوە،
جانتایەک رەنگ لەباڵەکاندا،
ئاوڕشێن کەم...
* * *
من لەدیکتاتۆرییەتی تەنیاییدا بەردەبمەوە،
تێمەگەلێم ئەی بارانە خەوتووەکە،
من لەماڵەکانی باراندا تەنیایی چاوەکەم
کەپڕن لەلێوی لەتو لەماچی بەجێماو...
لەماچی ئەو گولانەی نەچوونەوە سەر،
خێڵی رەنگ... لەماچی ئەو مەلانەی لەشەقامەکانی ئاسماندا،
هاواریان وردو خاش بوو...
لەماچی ئەو بایانەی بەلێوی هەورەوە،
گەشتنە ئۆرجازمو
لەرەفەی ئارشیفدا رانەکشان...!!
هەمووکمان عاشقینو کەچی هەر دەچینەوە

سەر رەوتی تەنهایی...

بۆ ئەوەی تەنیایی تەیمانی دڵمان نەروخێنێ،

دەبینە دۆستی تاریکیو

لەهەناویدا مۆمێك چێ دەکەین...

بۆ ئەوەی مۆمێك گڕی نەخورێنێ،

لەگەڵ پێکەنین دەبینە هاوڕاو

نوکتەی رەنگاو رەنگ بەیەخەی مەرگەوە دەکەین

کەچی هەر تەنیاین لەژیان...

چ مانایەکی هەیە ژیان؟!

ئەشی ژیان دوا هەناسەی کەلاوەیەك بێ،

دانیشتووە لەسوچی نووستن

ئەشێ ژیان مەرحەبای درەختێك بێ،

لەسەبەتەیەك فڕین...

ئەشێ ژیان جیرەی دەرگایەك بێ،

بەدەم کلیلەوە گریاوە...

ئەشێ ژیان تووڕەبوونی هاوینێك بێ،

گاز دەگرێ لەشنەی بایەك...

ئەشێ ژیان چەپکردنی ئێوارەیەکی

ئەرخەوانی بێ، لەبەرۆکی مانگ...

ژیان تەنها، عیشق تەنها، خواد تەنها....

من نامەوێت لێمبگەی،

خۆت مەخەرە حوزنی ئەم تەنهاییەوە

تۆ لەبارانێکی خەوتوو ئەچی،

لەدەستنووسی هەورا...

گەر بەهەورەوە هاتی، لاولاوی تەماشایەك

چاوبکە...

بزانە خەیاڵ چ مەحشەرێکە؟!

بزانە چەند زەمەن چەقیوەتە پاڵتۆکەی خەیاڵو

پێڵاوە فڕیوەکانی...

چەند گومان پێخاوسە لەجادەی حەقیقەتو

چەند دڵە راوکێ رۆح راودەکاو

چەند ڕێبەندان ئۆفی شکاوە لەسەر،
ئەژنۆی بەفرو
چەند بست ریشۆڵە دەنووک دەگرێ،
لەپێستی دەقیقەک درەخت‌و
چەند بەهار هەراسانە بەچۆلەکە
سەلەفییەکانی ناوەخت... تۆ تەنها، من تەنها، خەیاڵ تەنها
خودا تەنها عیشق تەنها...
ئەی بارانە خەوتووەکە،
تەنها تاوێک گوێ بگرە بۆ ئەم
قسە شکاوا نەم
کە هەر بەرحەرفی گۆچانێکەوە،
دەچنەوە سەر وەسوەسەی تەنهایی
کە هەر بەسومبولی نوێژی سەفەرێکەوە،
دەچنەوە سەر قامەتی تەنهایی..
بڕوابکە درەنگە بۆ ئەو وەهمانەی
لەدەفتەری هەوراو
لەدێری بروسکەدا دەیانچێنی...بڕوابکە درەنگە بۆ ئەو خەیاڵانەی،
لەحەوزی حەقیقەتدا ماسیەک نییە
هەنگاوەکانی بەئاو بشێلێ‌و
جانتاکەی پڕکا لەژەمێ ژیان...!!
بڕوابکە ئەی بارانە خەوتووەکە،
وەهمە دەستنووسی ئەو هەورانەی
تەوقیت دەکرێن بەعاتیفەی تەڕو
بەئاونگی دڵۆپێک ئاو....!!

سلێمانی 2005/2/1

تۆش بەخامۆشی دەسپێرم

لەشکۆفەی شادییەکەوە دێمەوەو

ڕێنووسی پێکەنین درووێنە دەکەم،

لەتیانووسی لێوا...

بەڵام لەپڕ، لەتەپ‌و تۆزی چاوەڕوانییا

نغرۆ دەبم...

چاوەڕوانییەک دەکرا،

لەسەروی وەهمەوەو لەسەنتەری خەیاڵەوە

خامۆش بکرێ...

ئەوە وەهمە لەبەرگی مەراقدا،

خەیاڵێکی سەوزم دائەچڵەکێ‌و

لەپێڵاوەکانی ئێوارەدا ڕۆحم پێشێل دەکا

ئەوە وەهمە بەناوی عیشقەوە،

باڵندەیەک دەواری باڵەکانی هەڵئەداو

سەحرایەک لم ناو دەنێ،

فیردەوسی ئاسمان...

ئەوە وەهمە خۆزگەیەک،

بەچەترێکی پشت قەمورەوە

نامە بۆ هەورو بروسکە بنێرێ‌و

بگاتە گەڕانێکی ئەبەدی،

لەدەڤەری باران...!

ئەم مەراقە لەهاتوچۆدا،

بۆ نەگەیشتە کۆچەکانی کۆتایی

ئەم هەموو تراویلکەی تەمەنە

بۆدەبێ لەئەزمونی ئینشایەکدا

پرسیار بکا لەسەری ساڵ؟!

تۆ لەمەراق مۆرترو

لەخەم خامەکترو

لەگریان گرانترو

لەخەفەت خەستر

بەدەم ورێنەکانتەوە

چرپەی هەڵمێک لەدەستەکانتەوە

هەڵدەساو دەیوت:- تەماشا من

دەچمەوە سەر بورجی کانی...

تۆ دڵت ون کرد،

چ درۆیەکی شاخدارە،

کانی دڵی ونکا...

کە کانی دڵی ون دەکا... هەموو مەراسیمی گۆزەکان،

پێڵاویان دەدڕێن‌و

بەدوای خاکی خەییامێکدا دەگەڕێن...

کە کانی دڵی بەفەنابوونی تەجەللایەک

ئارشیف دەکا،

هەموو تریفەکان پەنجەرەی چاویان،

دەنێژن‌و دەچنەوە چۆڵەوانی،

گەڕەکی مانگ...!

کە کانی دڵی هەمەڕەنگی دەمرێ

هەموو(باکان) قاچیان،

لەقاقای پایزێک هەڵئەخلیسکێ‌و

بۆ نوکتەی زریانێک

دەچنەوە پاڵتۆ بەرینەکەی باران...!

* * *

هیچ شتێک تاسەر پابەندی،

هیچ کەسێک نییە...

هەموو شتەکان زیخن‌و

لەچاوی جۆگەیەکدا،

کەلتوری کەشکۆڵو کەرەسەی ئاسەوار

هەموو کەسەکان سەرابن‌و

لێوێک ماچی ناکا پەرداخێک ئاو

ئەوە گوزەشت ئەژنۆی سوراحییەک،

نووچ بداو

پیاڵەیەک بەدەم پڕبوونەوە بگری...!

تا بازنەکانی موحیبەت لەمەچەکی لۆکە...

تا ملپێچەکانی زستان لەسەمای سەرما..

تاسێبەرە لەرزیوەکان لەسەرپۆشی هەتاو

تا پێگرتنی گوڵێک بەدارە، دارەی ئاو

تا گڕوگاڵی کۆلاریەیەک،

بەداگیرسانی مناڵ...

تا عیشوەی نازنازێک بەقریوەی خۆر... تا پیاسەی لاولاوێک،

بەفەتوای دیوار... تا لێوارەکانی حەقیقەت ئەبەدییەت،

درز ئەبا...

تا خیانەتی تاریکی کەبێهۆشە رووناکی

هیچ شتێک کەس نابێتە خاوەنی

کەچی من خاوەنی خەمێک بووم

تاسەر ژیان زاخاو بەدرۆ

تاسەر مەرگ تاساو بەدرۆ

ببورە...ئێستا گەیشتومەتە،

ئەودیو لادێ شکاوەکانی یەقین

ئێستا ئەو هەموو گەردی گومانە

لەشاری دەستەکانم دەکەمەوەو

تۆش بەخامۆشی دەسپێرم

خامۆشی تا کێوی توور،

بەنووری خوا...

خامۆشی تا رەنگی بەرد،

کپ لەژانا...!

چەند پۆرتریتێك بەڕەنگی بێدەنگی

-1- شێت

شێت نیم گەرچی پەرۆشی ئەوشێتانەم

هەتا شویان پێبکەم، بەڵام بەڕەنگی بێدەنگی

چونکە ئەوان ژیان لەلایەن گەمەیەکە،

لەموتڵەق... عیشق لەلایان گەمەیەکە لەموتڵەق

مردن نەک گەمە،

نەمرییە کە لەموتڵەق...!!

-2- وەرزی ووشك

کەباسی شەرەف دەکەن

خەیاڵ دەمباتەوە سەر رابردوویەك

بەڕەنگی گریان... کاتێک هەنارە نەگەیوەکان

قیژەیان بارکرا... لەناو گۆڕەپانی زیللەکاندا،

بەدەستی چڵکنی پێخاوسەکان

یارییان پێدەکرا...

دووکەڵی ئەم خەجاڵەتییە ئەوەندە

مەدلولی کردم بەلوولی

سەرئەنجام ئازادیی پێ ئەزبەر کردم... دەڵێم ئەی ئازادیی

تۆزێک سەرت نەویکە
گەر شەرەف ئەوەبێ پەردەی زرکی کچێنی
تینوێتی ساراکانی نوگرە سەلمان بشکێنێ
تف لەشەرەف چەند وەرزێکی ووشکە...!!

-3-لێك ترازان

کەختکان لەمەمکی درەخت دەچۆڕێ
ئەوە کەناریيەکە بەسەر کفری گەڵاوە،
گیان دەبەخشێ
ئەوە مەرگی منە
چاوەکانم بەڕەنگی چاوەڕوانی تەژی...!!

-4-دیکتاتۆر

لەوکاتەی گەڵای بووکی گوێزەکان
هەڵدەپەڕێ، فێر دەبی بەبێ دەنگی
گوللە بگریتە قریوەی...
لەوکاتەی پرچی رەشەبای شەڕ،
دەئاڵۆزکێ فێر دەبی،
بەڕەنگی خۆت،
گوللەو مرۆڤ بکەیتە هاوتا...!!

-5-بزمار

سەردەمێک هەرچی دەستی هەوری
ئەم نیشتمانە هەبوو،
کەلەپچەبوون... رەوەزی ئاهونزولە ئەمەندە سەری کرد
هەور ئاوس بوو بەئازادی
دوای نۆ سەدە، قژمژنێک
لەدایک بوو...قرمژن

ئەوەی دوێنێ خەنجەری بەر بەرۆکی

جەندرمەکان زەردی دەنواند،

ئەمرۆ بووە بزماری ژێرکەوشی

منالێکی لاسار

گەمەو زرمەی بزمارەکەی دەسواند...!!

-6-سەرماوەز

چ ئێوارەیەکی ئەرخەوانییە بەرەنگی ئۆرگانی

لەکەناری زریکەی بۆریا

ئەسپم دی.. ئەوینی ئاڵشت دەکرد،

لەگەردنی رەشەبا... گەڵایەکی تەزیوم بینی، بە بەژنی مەراقەوە

لەنجەی دەکرد، لەکراسی کرێوەی شەودا

بەورێکم بینی لەناو مشتی شەوێکی برسییا

کزکۆڵە هەڵتوتابوو

بۆ ژییرکردنەوە نێچیرێک،

بەنمەی تەم خۆی دائەپۆشیو

بێشکەی کزەیەکی رادەژەند..

لەوکاتەی مانگەشەو لەناو

هەمەڕەنگی بێدەنگییاو لەسەر چڵی

سەرو ریشی مەزرایەکی بەفرا

قەترە، قەترە دەسووتا..!!

-7-ئەدرەس

شەڕ من پێدەشتی شارەزوورم

لەحەرەم سەرا رووخاوەکەی ئەحمەد موختارا

هۆرەی قاچو دەستم بەجێماوە،

ئەتناسمەوە.. لەسەر کاکۆڵی لوولی سیروان‌و

لەناو بسکی بژاوی زەڵما،

ترووپکی کۆچە بێ وادەکان‌و نووسراوە

ئەتبینمەوە...

گەر تۆنەبای لەسەر لقی تاراوگەدا

هەڵنەدەزنام‌و

دەنگم نەدەبووە پەرەسێلکەیەکی بێ جێگە،

رۆحم بەرەگی ریشی مەولەوییەوە نەدەسپاردو

مۆمی هەڵچووی توو لەرێگەی

مناڵی‌و هەرزەکاریم

نەدەبووە ئەدرەسی مەراقی

سەوزی هەڵەبجە...!!

-8-حەسرەت

ئۆی حەسرەت چ رەنگێکی بێ رەنگی

نە لەخاك دەچی‌و نە لەخوا..

لەبالآی کچێکی عازەب دەکەیت

دەزوولەیەك رووناکی،

لەشەوی جەستەیا، شك نابا

دەستم دامێنت حەسرەت،

دەستی لێ هەڵگرە...

-9-دەرگا

یەك دەرگا بکەیتەوە، مەرج بێ رەواجە

هەموو دەرگاکان ئاوەڵآ...

تەتەر هەرچی پێکەنینی نامە هەبوو

لەتاجی سوڵتانەکاندا ناشتی...

دەستەکانی منیش پڕ لەپێچی تەنیایی

تەتەر نابێتە کەسێك،

زەنگی دەرگا بکاتە ئیحا

منیش ئەوەنەبووم، عارفێك لەدەرگا...

-10-گوڵەبەڕۆژە

لەمیزاجی وەختە ناوێزەکانمدا

شریخە لەزەنگی دەرگاکەم مەدەن

گەر کوشتنیشم رەوابێ،

دوا هەناسەی گیانەڵڵام

قومێك خۆشەویستییە

بەتیرۆر رەختی کچێنیم تێك مەدەن

بۆنی تیرۆژی گوللە لەهزرتانا

مەپژێنن...من دوا گوڵی بەرۆکتانم

باسی چرپای تۆز لێنیشتوو مەکەن

کەخەوە بەرازانەی تیادەبینن

نەتان زانیوە کچم...وەلێ

گوڵەبەرۆژەم...!!

ئەوە منم...
روخسەت لە ناڵینەکانم دەخوازمو هەردێمەوە بۆلات

مەرەکەبی ئەم قەڵەمەم لەئاست ناڵینا دائەچڵەکێ...

هەرخەون دەبینمو قفڵ ئەدرێ

هەرچاو دەکەمەوەو ماندوبوونی تیا ئەچەقێ...

هەر دەست بۆ ژیان رادەگرمو

پێناسەی مەرگم پێ دەڵێ...

ئەو پێی وتم:- تۆ نەوتوانی دڵێك بەدەست بهێنی...

ئیتر بۆ پرسیار دەکەیت؟!

من وتم:- دڵ ئەشێ پیاوێک بێ لەقەڕنی بەرد،
بچێتەوە سەر کاڵفامی...!
ئەشێ باخچەیەکی پیربێ، بچێتەوە سەر بێدەنگی...
ئەشێ دڵۆپێک شیعربێ، بچێتەوە سەر تەنهایی...
ئەشێ خاکو خۆڵی نیشتمان بێ،
کە بەگەورەیی دەچینەوە مناڵدانی...!!
لێگەڕێ لەدڵ...من هەموو ئومێدێک
بەناو داڵانە نسرمەکانی تەنیایی
بەناو ژوورە مەکربازەکانی تەنیایی
وەک کتێبێک موتالا دەکەم،
بەلاّم کەدەبینم نەوڕەسێک خۆی ئینتیحار دەکا،
بەدەریا دەڵێم گەر عاشق بویتایە،
لەسەر شەپۆلەکانت نەدەنوسرا،
هەموو مەخلوقێک قەرزارە بەختکان...
کە کۆترێک دەبینم شاباڵی خۆی هەڵدەکەنێ،
بەهەموو منارەی مزگەوتەکان دەڵێم:- ئێوە چۆن دڵێکتان هەبوو،
هەموو شتێکی دەبینی بێجگە لەخوا...!
کە کەنارییەک دەبینم گەروی خۆی دەقرتێنێ،
بەهەموو درەختەکان دەڵێم:- ئەگەر عاشق بونایە
قەفەس چۆن دەبوویە ناسنامەی چڵتان...؟!

* * *

ئەم هەموو ناڵینە لەژێر پێستما سەما دەکا،
بۆیە دەجەنگم، بۆیە ئیرەیم باڵدەگرێ...
دەڵێم وەرە بۆلام، با لەم یارییە جوانەدا
کەپێی دەڵێن عیشق نەودۆڕێنم
ئاخرکەی عیشق براوە بووە؟!
عیشق گەمەیەکە منالاّنە گەر نەڕوخێ،

منالَی لەزەتێکە لەبار ئەچێ...

ئاگرێکە گەر کڵپەکانی نەبنە تۆز،

لەسەر لەپی ئاو بۆ ئەبەد دەخەوێ...

پەپوولەیەکە گەر بیەوێ براوەبێ، چرا دەیکوژێ...

گوڵێکە گەربیەوێ تاسەر گەشاوەبێ،

لەسەر شانی(با) تەرمی خۆی دەبینێ...!!

من بەم هەموو قوڵی ناڵینەوە بەردەبمەوەو

بەرِوخستەکانی شەرِەوە دێمەوە بۆلات...

مەرِۆ...بەلای جۆگەیەکی پیردا مەرِۆ،

کە ئاوێکی تەمەڵی تیا خەوتووە...

ئاخر جۆگەی پیرو ئاوی تەمەڵ

گەمەیەکیان پێ نییە بۆ ئاشتیو شەرِ...

بەلای ترپەی دڵی درەختێکا مەرِۆ،

نیوەرِۆیەکی تیایە پرِە لەدوو دڵی...

ئاخر تەپەی دڵی درەختو نیوەرِۆ

ئاوێنەی هیچ شەرِێکیان پێ نییە،

بۆ ئارایشت بوونی ئاشتی...!

بەلای کانییەکی جرپندا مەرِۆ،

کە زیخو چەوە هارەکانی دەوباتەوە،

بۆلای سەتڵێک سەراب...

ئاخر کانی جرپنو سەتڵێک سەراب

ناوەندی هێڵێکیان نییە نەشەرِ، نەئاشتی...!!

تەسلیم بە بەمن تەسلیم من ئەگەر شەرِیش بم

ماڵێکت بۆ ئاوەدان دەکەم،

پرِبێ لەهەنسکی هەور،

چونکە گریانی هەور یانی:-سەرپۆشی چەمو کانیو

پشتوێنی جۆگەلە...

پرِبێ لەجریوەی باڵ،

چونکە رژانی باڵ یانی ئاسمانی دارستان‌و

شنەی باو وتەی هەتاو...

پڕبێ لەتوحفەی ئینجانە

چونکە رۆحی ئینجانە یانی فەرمودەی گوڵ،

لەکەنارەکانی بەهارستان‌و

لەئاستانەی باران...

ئەی گەمە جوانەکە ئەوەمنم روخسەت،

لە هەموو شەڕەکانم دەخوازم‌و

هەردێمەوە بۆلات...

* * *

من گەرەکمە روخسەت لەناڵین وەرگرم‌و

ئەندێشەیەک وێناکەم...

نەچێتەوە سەر ژمارەی حوزن‌و

ناڵین جگەرەی عومرم نەکێشێ...

کەچی لەدوایین ئەندێشەدا هەر دەچمەوە،

سەر کەڕەتی حوزن‌و دەرزەنێک ناڵین...

یەکەم ناڵین:- لەکاتێکدا(با) مەلە دەکا،

لەگەوجی گەردەلوولا،

لەگەرووی شمشاڵەوە ناڵین شەپۆل ئەدا...

پێم وت:- ئەم قەترەی ناڵینە لەقولاّیی چ ئاسمانێکەوەو

لەباوەشی چ خاچێکدا بەردەبێتەوە...

شمشاڵ وتی:- لەمەزراکانی سەمەرقەندەوە،

ئەوکات کچە قامیشێک بووم،

تەیمور لەنگ هات‌و روتی کردمەوەو

جەستەی ئەنفال کردم‌و

ماڵە مۆرەکانی کچێنیمی بەتالاّن بردو

بەبستێک لەکفری شمشێرەکەی،

قیژەی رۆحمی قرتاند...

ئەوە سەربوردەیناڵینمە، ناڵین...!!

دووەم ناڵین:- چ یاسای جەنگەڵێکە پەنجەرە دەناڵێنێ

ئەوە سەفەری عیشقێکی ناکامە،

ناخودا ئەشێ ئەو پەنجەرەیە شاژنە درەختێك بووبێ،

میراتی مردن هەڵی پاچیبێ...

لەوەئەچێ هێلانەی چۆلەکەیەکی هەتیو،

لەهەناویا جێمابێ،

یان چەهچەهەی بولبولێکی حەزین،

لەدەماریا رۆچووبێ...

بۆیە دەچێتەوە سەر ناڵین...!!

سێیەم ناڵین: وای لەسوری لێوی شاتوو،

لەگەردنی زەردی هەرمێ،

لەشاڵە رەشەکەی سەرشانی ترێو

لەپێڵاوە دڕاوەکانی هەنارو

لەستیانە نارنجییەکەی قەیسیو

لەکوڵمە سورو سپیەکانی سێو...

گوێم لەچرپەیانە دەناڵێنن...

وەك ناڵینی لێوی شاتوو کە بەدەست

دارلاسیکی مناڵێکی چەتونەوە دەبورێتەوە...

وەك ناڵینی هەناوی هەرمێ کە بەدەست خانمێکی عیلم بازەوە،

دەچێتەوە سەر فەلسەفەی مرەبا...

وەك ناڵینی پیاسەی ترێ کە لەسەحرای کوپەڵەیەکدا،

رێ دەرناکاو دەچێتەوە سەر سەفەری وەرین...

وەك ناڵینی هەناسەی هەنار،

بەنوکتەی چەقۆیەکی شەهوەتبازەوە،

دەچێتەوە سەر کڕیوەی خوێن...

وەك ناڵینی ستیانە نارنجییەکەی قەیسی،

لەکۆڵانی گوشینا، ئەوەندە لەفاتیحە لەیەخەی ئەدرێ

هەتا دەگاتە عیشوە عەیارەکانی نانەقەیسی...!

وەک ناڵینی لەرزوتای سێو کە دائەچڵەکێ،

ئەوەندە گوناهی لێ بەرز دەبێتەوە،

چۆڵ دەبێت لەتەماشاو

زرم دەکەوێت بەسەر مەرگا...!!

چوارەم ناڵین:- لەتەنکترین جوانییاو لەشیفۆنترین بارانا

پارکێک جریوە دەچێتەوە سەر ئافاتی ناڵین

لەو شوێنەی گەڵای درەخت هەناسەی تەنگەو

ئیشتیهای ئاو زبرترین تراویلکە

لەوکاتەی خەیاڵی باڵ قاقرەو

نەشئەی فڕین پیادە...!!

پێنجەم ناڵین:- چ تەسلیمی ناڵینێکە چراچاوی دەچێتەخەو

ئەوە ئیحای عیرفانێکە بەناڵینەوە تاریکی دەجوێ...

تا دڵۆپەی رووناکی لەخەڵوەتا پیر نەبێ،

تا مەرحەمەتی دەستەکانی،

لەنزایەکی ئاوییدا باوێشک نەدا...!

شەشەم ناڵین:- چ دەهشەتی ناڵینێکە

ئێوارەیەکی بچووک سەرم لێ ئەداو

لەوێڕا بەلووتی حەپەسانەوە، شوشەی زەردەپەڕ دەشکێو

بەباڵەفڕی بیستنەوە مانگ، لەسەر بەرماڵی

تریفەوە نوێژ دەکاو

بەدەزوولەیەک بینینەوە، عەتری خوا بۆندەکەم‌و

بەئاوڕدانەوەیەکی شەلیشەوە، شیعر دەمنووسێ...!!

حەوتەم ناڵین:- شەڕ ئاوێنەیەکی کەڕولاڵە ئاوس بەدۆڕان

من هەر تەماشای دەکەم،

رۆحم رۆژووی ناشکێنێ

من هەر تەماشای دەکەم

ئیعرابی گریانێک ناکا

که مناڵیم ئومێدی بووکە شووشەیەک خواردی،
کە گەنجیم لەتەنیایدا راکشا...!!
هەشتەم ناڵین:- پروشە فرمێسکی پەیکەرەکەی ئۆسکار وایڵدە
کەدای لەپەڕەسێلکەیەکی کۆچەری،
قریوەی تەڕبونێک لەچەتری باڵەکانییەوە نەڕووشا،
وەلیٚ دڵی دلۆڤانی خوساندو
دەقیقە لەتەکانی تەمەنی،
بۆهەر نەدارێک کردە کانی هەڵقوڵاوی خۆشەویستی
لەڕێی ئەو ناڵینەوە تەریقەتی شەهیدبوونی هەڵبژاردو
زمرڕوتو یاقوتی ئەو پەیکەرەی،
کردە لێورێژی ژیان...!!
نۆیەم ناڵین:- هەیبەتی هاوارێکە، پڕە لەدەمەداسی پرسیار
چ نمایشی ناڵینێکە،
گەر دیوار بەپێوە لەدایک نەدەبوو
بوونی زیندان چ مانایەکی دەبوو؟؟
گەر هەمووکات حەوشەی ئاسمان مانگەشەوبیٚ
ئیتر تاریکی لەکویٚ بنویٚ؟
گەر بارانو تیشک هاوسیٚ نەبوونایە،
رێگەوبانی درەخت دەکەوتە کویٚ؟
گەر ئاژاوەی ئاو تەرمی خۆی نەناشتایە
دوگمە سەوزەکانی چیمەن،
لەکویٚ واز دەبوونو
لەبەر هاژەی ئۆرگازما چۆن رادەکشان؟!
دەیەم ناڵین:- دەستم پڕە لەقاقایەکی تاڵو
گەرووم ماسکە بەدووکەڵی ئەنفال
ئەنفال مێخەکی لادێیەک بوو
تەجرید لەڕەونەقی رەنگو
هەناسە سوار بەکوشتنی ئینجانەیەک...

جۆلانەی منالێک بوو

تەجرید لەئاسەواری گرِوگالّو

لەئاخەلیۆەی لای لایە...

ئەنفال سەعاتی مەچەکی کچێک بوو...

تەجرید لەهاتوچۆی چرکە،

کالّبوونەوە لەهەژانی دەقیقە...!

درزی پەچەی ژنێک بوو

پر لەشەرەفی قامچیو

تەجرید لە هەموو قولّپێکی جوانی

کە گۆران بووە دیلی...!!

ئەنفال چاویلکەی لاوێک بوو

تەژی لەحەپەی حەجاجو

تەجرید لەناسنامەی خوا...

گۆچانی پیرەمێردێک بوو

سینحناخ لەفەتوای ریشو شمشێر،

تەجرید بەسەرگوزشتە!

یانزەیەم نالّین:- چ کارەساتە بیرمان

بیری پەپولە پایزەیەک بێ بۆعاتیفە

چ ئینقیلابی نالّینێکە،

رەنگمان لە پەپوولە پایزە بکا...

پەپوولە پایزە وێلّگەردە لە عیشقاو

دەچێتەوە سەر عیشقی نەزۆکی(با)

دوانزەیەم نالّین:- حەقیقەت کەی روانینی هەنگاوەکانی

بۆ ژووانی مۆمێک دەچێت؟

کە هەردەم هێشووە گومانێک،

بەدیواری ئاسمانەوە دەلەوەرێت...

ئەی ئاسمان لەجلیوەی نالّینەوە

ئەستێرە بکەرە سەرینو

مانگ بەدۆشەک...

با تاریکی لەباوەشتا فێری ئەوەبێ

مەتارەیەک تیشک بخوا...!!

*** * ***

نازانم چۆن نەمردم لەتاو ژمارەکانی ناڵین‌و

لەدوێنێی نیشتمان کەتووشبوو بەعەسکەرتاری‌و

لەئەمڕۆی نیشتمان کە نەخۆشە بەتیراویی تیرۆر...

ئەوەمنم لە هەموو ناڵینەکان دەبوورم‌و

هەردێمەوە بۆلات...

ئەی گەمە جوانەکە، ئەی عیشق...

دەگەڕێمەوە بۆلات‌و بەلاستیکی عاتیفە،

هەموو ناڵینەکانم دەسڕم‌و

ماڵێکت بۆ چێ دەکەم، تێکەڵ بێ لەشەڕو ئاشتی...

با یاری منالاَن‌و کڵپەی ئاگرو

جەبەروتی ئاو گوێیان لێ نەبێ،

چونکە ئەگەر دڵیشیان هەبێ،

هیچ لەعاتیفەو عیشق تێ ناگەن...

با چراو گوڵ‌و پەپوولەو شەمە نەفەرەکانی(با)

بەچرپەکانی عیشق نەزانن،

چونکە عیشق رەها نییە لەلایان...

با جۆگەی پێخاوس‌و نیوەڕۆی راڕا

پرسیار نەکەن لەعیشق

چونکە عیشق دڵی خوایە، تەفسیر ناکرێ...

با (کانی) چرپن‌و سەتڵێک سەراب

ئاوڕنەدەنەوە لە عیشق

چونکە عیشق شەڕێکی بەردەوامەو

ئاشتی پێشەکی بۆ دەنووسی!!

ئەی گەمە جوانەکە، ئەی عیشق...

ئەوە منم رۆحێکم هەیە لەموناجات

روخسەت لەناڵینەکانم دەخوازم‌و

هەردێمەوە بۆلات...!!

سلێمانی

2005/8/1

ئەم قەسیدەیە(بەهاوبەشی لەگەڵ قەسیدەیەکی دیدا) لەفیستیڤاڵی رۆشنبیریی ساڵی 2005دا خەڵاتی یەکەمی پێبەخشراوە.

کە زەیتونێکی سپی تووڕە دەبێت لیّم

تۆ پێکەنینی کۆترێك راڤەکە،

وازبێنە لەتووڕەبوون...

بزانە چۆن نەسلی دەچێتەوە سەر،

کۆڵانەکانی درەخت‌و

جۆگەکانی ئاسمان...

ئەمە وتەیەکە، منارەی مزگەوت

لەناو ئاخنی میناتۆرەکانیا،

بۆ عیشق دەگەڕا..!!

دڵی چۆلەکەیەك شەرحکەو

تووڕەبوون بتۆرێنە...

بزانە چۆن شەجەرەی دەچێتەوەسەر

چەپکێ ئاونگ لەپەرچەمی گەڵاو

سەبەتەیەك تامی غەریزە،

لەوێستگەی جریوە...

ئەمە دەستەواژەیەکە ئەودەمەی،

گوێسەوانەی لادێیەك

دوای ئەوەی فێری عیشق بوو

بەپەتای ئەنفال چوو...!!

رێزمانی ریشۆڵەیەك شرۆڤەکەو

توورەبوون بکە بەلقی ئۆقرەیەکا،

بزانە چۆن نوتفەی دەچێتەوەسەر،

لەرزوتای گەرماو

حیکمەتە نەرمەکانی بەفر

ئەمە لافیتەی ئەوشاخانەبوو،

ماڵێکیان هەبوو لەعیشق...

دەنووکی تاق تاقکەرەیەك بخەرە،

نێوان دوو کەوانەو

بۆشایەکان پڕمەکەرەوە بەتووڕەبوون...

بزانە چۆن بەمیراتی دەچێتەوەسەر،

دەمو لێوی درەختێك،

کەدانێکی کلۆر دەبێ

جووت ئەبێ لەگەڵ سەرئێشەداو

دواجار ئاوس دەبێ بەهێلانە...!!

ئەمە رستەیە لەڕەنگی هەور،

ئاو بۆ پەرەموچی عیشق،

دەبووە هەیەجان...

چەهچەهەی بولبولێك لێکدەرەوەو

تووڕەبوون بنێرەوە بۆ رەشنووسی رەشەبا

بزانە چۆن دەچێتەوە سەر کەمانێک لەحوزن و

چاوەڕوانییەکی مزرو

پاشماوە لەتەکانی عەتف...

ئەمە قسەیەک بوو لەگەروی شمشاڵدا شنە، شن...

عیشق ئاوەدانە بەحوزن...!!

تەماشایەک قاژکە لەکۆچی پەڕەسێلکەو

تووڕەبوون بسپێرە،

بەپاڵتۆ پیرەکەی گەردەلوول

بزانە چۆن دەچێتەوە سەر تەریقەتی

زوهدی کانون و قەناعەتی تشرین...

ئەمە هاواری کۆچێک بوو یەعقوبیانە،

هەنسک دەفڕی و

لەئاسمانی کراسە گریاوەکەی یوسفیشدا،

عیشق باران...!!

* * *

ئێی زەیتونی سپی شکۆفەت،

هەموو باڵە فڕەکانەو

گەڵات تەرزی فڕین...

لەم هاوینی عومرەدا

چی دەبوو شکۆفەیەکت(ئابی) وتەیەکم،

بدورێ بەچرپەیەکی باوە...

چی دەبوو شکۆفەیەکت(ئابی) ناڵەیەکم،

ناونووسکا لەچاوە فێنکەکانی دڵتەوە...

لەم ئابی عومرەدا

لەزریانی ئەو تووڕەبوونە دەترسم

شەوم سەرمایەتی‌و

ئینجانەیەک بەبەرۆکی پەنجەرەکەمەوە

پەیتا، پەیتا دەپاڕێتەوە...

لەم ئابی رۆحەدا لەلافاوی ئەو

تووڕە بوونە دەترسم...

شەوم ئارەزووانە ئاویلکە دەگرێ‌و

رۆژم نەفامانە نزاکانی سەبری ئەیوب...

وەلێ لەبەردەم گۆرانییەکی(دیاری قەرەداغیشدا)

دەبمە شەپۆلێک، کەنار دەگرمە باوەش‌و

بەبیابان دەڵێم:- دڵ، لەدڵ نەدەی

ئەم هەموو تەریبی لمە،

رەگەز بوونێکە لەڕەگەزی ئۆقیانوس...

بەشاخ دەڵێم:- گەر پیاڵەیەک هۆش فڕکەی

رەگەزت ئەو روبارانەن لەدڵی ئاسماندا

هەڵۆ چاوشارکێی تیادەکا...!!

بەدەشتیش دەڵێم:- رقت لەگۆرانییەکانی گیانەبێ،

کە بەسەرتا ناز دەکا...

گەر عیشق بەرقەراربێ لەدڵتا

رەگەزت کانییەکی شاعیرە،

هەرگیز کۆتایی نایە...

* * *

ئەی زەیتنونی سپی...

من ڕۆحێکم هەیە لەمنەوەری منالّی،

بەلاّم چەتونیم تیا نییە،

تا بەردت تێبگرم...

قسەیەکم هەیە لەکەنار منالّی،

بەلاّم بووکە شوشەیەکم نییە،

تا ئیرەیت تۆخ بکا...

مالّە باجێنەیەکم هەیە لەخوار منالّی

بەلاّم مالّی دلّێکی ترم نییە،

بۆ عیشقێکیتر...!

من بەعورفـو عادەتی منالّییەوە ئەودوێنم

گۆزەیەك لەقەوزەی رق پاکژ دەکەمو

پڕی دەکەم لەدلّی خەییام،

ئەنجا بەرەو چاوی کانی...

قوڵینگێك لەتۆزی رق ئەتەکێنمو

پڕی دەکەم لەڕەنجی فەرهاد

ئەنجا بەرەو ماچی شاخ...!

لەمشتومڕی جافـو گۆرانەوە،

کەرق هەڵدەقوڵێ

چەپکێك ڕێحانە دەچنمو

لەسەر شانی شارەزوورەوە،

ئەیدەم لەیەخەی وەلی دێوانە،

ئەنجا بەرەو بزەی شاخ...

ئەی زەیتونی سپی...تۆ بیلبیلە کوژراوەکانی هەڵەبجە،

بەردی تووڕەبوونم تێمەگرە،

من بەمەقامەکانی تۆبەوە

بەقابوون دەنووسمەوە...

بەردی تووڕەبوونم تێمەگرە...

با نەچمە ئەودیو،

فەنابوونی فەناوە...!!

سلێمانی

2005/9/22

چەند ووردە تابلۆیەك بەكەرەسەی خەیاڵ

-1-

لەناو دڵی هەموو بێدەنگییەکدا،

دەنگێک مەلە دەکا...

چوون گوڵە گەنمێک،

لەتۆوەکەیدا تاریکی بانگ ئەداو

گوڵو لاسکەکانیشی بەقەدی رەشەباوە

پڕە لەچرپەی رووناکی...!

-2-

ژیان کاتێک شەوەزەنگە،

مۆمێکی گریاو پیاسە ناکا،

لەناو ناخی پەروانەدا...

باڵندە بۆ دڵۆپێ ئاو

کوپێک رووخسەت لەفڕین،

فڕناکا...!!

-3-

کەشەو دەکەوێتو سەری دەشکێ،

تاریکی پێڵاوەکانی دەدڕێو

ئەستێرە پێکەنینیان کپ‌و

مانگیش گۆڕەوییەکانی ون...!

-4-

هەنار هەڵوەدای خەڵوەتێکە،

لەپێستیا خانەقای دیوارو

لەکوڵمەکانیا یادەوەرییەکانی خواو

لەدرزی پێیەکانیشیەوە

چرکە، چرکی وردە چەوەکانی خوێن...!!

-5-

ئاو ناتوانێ راهیبە بێ‌و

رۆحی پڕکا لەپیری،

بۆ شەونمی گەڵایەك

لەگەڵ درەختا جووت ئەبێ‌و

کەلێوی ئاسمانیش ماچ دەکا

باڵندە لەچڵەوە شکۆفە...!!

-6-

بێ هودەیی یانی نووستنی شەپۆلەکان،

لەسەر پشتی دەریاداو

خنکانی لم لەنەعلەکانی بیاباندا‌و

راکشانی شەقژنی پەڕندە،

لەناو لقی غوباراو

لەهۆشچوونی شنەباکانە،

لەزیکری گەڵایەکدا...!!

-7-

کاتێك رۆح دەمرێ

چرایەکی چاوڕەش قامکی ناداتە

لێوی پەروانەیەك بیمژێ...

کاتێك رۆح دەمرێ

لەدڵی عیرفانێکدا چۆلەکەی سۆزێک،

زۆربایانە سەما ناکا...!!

-8-

کە دەرگاکان پێوە ئەدرێن...

لەشکری شەو لەسەر کورسیەیەکان دائەنیشن و

پەنجەرەکان بەکوێرییەوە،

موتاڵای شەو دەکەن و

چرپەکان بەشەو نخونییەوە،

ئاخ هەڵدەکێشن و

کاتژمێری سەر دیواریش

پڕ لەهەناسە بڕکێ...!!

-9-

تەنها مردنە خەونەکانمان ئەدزێ

کە خەون ئەدزرێ

گیا خەیاڵ ناکا حیکایەتە حەپەساوەکانی،

بۆ تیشک واڵاکا...

گەلا بیری دەچێ لەقسە مزرەکانی درەختەوە،

بۆنی لیمۆیەک بکا...

کۆترێک بەجانتایەک گمەوە،

گومان ناکا لەهێلانەیەک هۆگر بەهەتاو

ماسیەیەک بەزاهیدبوونی پوولەکەوە

دڵەڕاوکێ ناکا لەتەسەوفی ئاو...

ئێوارەیەک ناپرسێ لەتەمەنی زەردەپەڕ

گولێک چەنەبازی ناکا، لەفەلسەفەی تەڕ...!!

-10-

لێ گەڕێ باخەم داگیرسێ...

خەمی درەخت هەڵەی خۆیەتی

تەور بەبەردەوامی گازی لێ دەگرێ...

خەمی دیوار هەڵەی خۆیەتی

چوارگۆشەی باڵای دەبێتە زیندان...

خەمی کانی هەڵەی خۆیەتی

قورس دەبێ بەقەوزە

خەمی رێبەندان هەڵەی خۆیەتی،

بەفر دەکاتە تاجی سەری و

تەمومژ بەپێڵاو...!!

-11-

زەمەنی حوزن هەر دەچێتەوە،

سەر جوگرافیای خۆشنوودی..

سەیرکە هەمیشە پەڵە هەورەکان،

لەژێر کراسەکانیانا قیژە هەڵدەواسن،

هەتا باران لەدایک بێ

باهۆز لورەکانی دەپێچێ لەسەر ئێشەی داربەڕوو،

هەتا هێمنی هەڵقوڵێ...

ئاو بۆیە لەکەندو لەندی پێیەکانییەوە دەشەلێ،

هەتا ستیانەکانی ئینجانە چاو داگرێ و

دوگمەکانی گوڵ پێبکەنێ...!!

-12-

کات بۆمان دەنووسێ، هەمیشە لەشوێنێکا

شتێک جێ دەمێنێ..

ژنێک کەخۆری ژیانی لێ ئاوا دەبێ

تەنها عیشق لەناوباخی سێوەکانیا جێدەمێنێ...

کەحەوسەڵەی پیاوێک پیردەبێ،

ئەوە پەراسووە چەپەکانی عیشقە،

بەگۆچانەوە پێخاوس...

کەژوورێک پڕدەبێ لەغەریزەی تەنیایی

ئەوە سەفەری عیشقە،

هەنگاوەکانی قەموور...

کە پەنجەکانی سەراب سەری ئاو دەشێلێ،

عیشق پاشماوەی چاوەڕوانییەکانە لم...

کە ژیان دەبێتە درۆیەکی گەورە،

ئەوە حیکمەتەکانی عیشقە،

بەدەست فاڵچییەکانەوە فەنا...!!

-13-

چۆن تەنیاییم رەنگکەم بەعاتیفە

ژوورەکەم هەر هەمووی ماسکە

پەردە یانی نەخۆشبوونی پەنجەرە،

یانی سیس بوونی هەوا،

بەدەست ئەو دیوارە زەندیقانەوە،

دەرگا مەستەکان بەدوای خۆیاندا رادەکێشن و

ئاوڕێکی باریک نادەنەوە لەخوا...!

-14-

هەردەم رێگایەک هەیە بۆ فڕین

بەڵام رێگە کە نابینا دەبێت بەچاوەکانی ئومێد،

دەچێتەوە سەر ئەدرەسێک،

چنراوە لەئاژاوەی ئاگر،

مۆمیایە بەئارشیفی ئاو...

کاتێکیش پاپوچەکانی ئاسمان دەکاتە پێ و

باڵ لێ دەخوڕێ،

هەردەم رێگایەک هەیە بەفەتوای فڕین...!!

-15-

من ژیام بەبێ ئەوەی دۆنکیشوەتێک هەبێ،

بەشەقامی دڵما سەرچڵی بکا...

خودایە چ مەودایەکی دوورە عیشق

چاوکەی پڕدەبێ لەتەماشایەک،

ئیمان بناسێ...

دڵ کەی خورپە دەکا

لەکۆڵانەکانی مانگدا تریفە بترسێ...

گریان کەی دەبێتە ئیحا،

خەیاڵ لەوەهم ونکا...!!

2005/11/25

سلێمانی

سەردەمێك لەبێدەنگی

من نامەوێت بێدەنگیتان تێک بدەم،

کە ئێوە چوون لەگەڵ خۆتاندا

سەردەمێکتان ناشت،

سەردەمێک زەردەپەڕ هەمووکات،

لەئێوارەدا سەری دەشکاو

گەڵا لەپەنجەکانی چڵەوە،

لەپەیژەی درەخت دائەبەزیو

فڕین کەسکو سور لەباڵ ئەتۆراو

گزنگ بەشی ئەوەی نەدەکرد،

دەست بکاتە ملی ئینجانە...

جریوە تامی یادەوەرییەکی نەبوو،

بچێتەوە سەر مەنتیقی باڵندە...!!

کەئێوە چوون لەگەڵ خۆتاندا،

سەردەمێکتان ناشت،

سەردەمێک گوڵ بیری دەچوو،

بەشکۆفە چاوەکانی بڕێژێ...

شەو بیری دەچوو،

تریفە بخاتە ناو ستیانەکانییەوە...

رووبار بیری دەچوو،

بەدەم شەپۆلێکی شەلەوە،

پیاسەبکا...

(با) بیری دەچوو،

بێتە میوانێکی مەستی باخچە...

گیا لەبیریا نەبوو،

سێبەر بخاتە سەرشانی...

کانی بەئەوکی پڕ لەخۆڵەوە ئەوەی لەبیرچوو،

مانگ لەفرمێسکەکانیا خۆی دەشوا...

ئەو هەموو بارانە دەباری،

چەم بیری دەچوو،

تەرمی باران لەپرچەکانیا ناونوسکا...!!

هەموو رۆژێک سپێدە،

بەنەرمە سەمایەکەوە،

گسکی لەتاریکی ئەدا، کەچی لەبیریانەبوو

فوو لەچرایەکدا پێکا...

نامەوێت بێدەنگیتان تێکبدەم...

کە ئێوە چوون لەگەڵ خۆتاندا سەردەمێکتان ناشت

سەردەمێک ئەستێرە، بەسەر

شانی ئاسمانەوە ئەتریقایەوە

کەچی تەریقەتی تاریکی دەخوێند...

هەور سکێچی بارانی دەکرد،

کەچی تەریقەتی قاتو قڕی دەخوێند...

ماسی بۆ دڵی ئاو هەڵوەدا،

کەچی تەریقەتی فڕینی دەخوێند...

ئاو لەئۆرگازمی تەڕپیا تۆخ،

کەچی تەریقەتی تراویلکەی دەخوێند...

کەئێوە چوون لەگەڵ خۆتاندا، سەردەمێکتان ناشت

سەردەمێک شەڕ لەشەهوەتابوو

کەشەڕ لەشەهوەتابوو

پەنجەرە دوور لەبینین،

وەجاخ کوێربوو بەتەماشا...

کۆڵان دوور لەڕێگا،

نەزۆک بوو بەهاتووچۆ...

ژوور دوور لەچرپەی چرپا،

شپرزە بوو بەژن...

پێکێ ڕووناکی دوور لەلەپی شەراب

ماسک بوو بەپژمینی شەو...

جۆگە دوور لەپشتوێنی خۆی،

تابوتێکی درێژبوو بۆ کێڵگە...

چاوەڕوانی دوور لەتامەزرۆ،

پەتای تاعونێک بوو بۆ عیشق

مردن دوور لەپەیامی خۆی،

پاسەوانێکی مزەوەربوو بۆ ژیان...!!

کە ئێوە چوون لەگەڵ خۆتاندا سەردەمێکتان ناشت

سەردەمێک ژیان سێوێکی سوربوو،

بەدەم هەناسەبڕکێی چەقۆوە نەزیف...

سەردەمێک ژیان پڕتەقاڵێکی کرچ بوو،

لەباخی سنگی کچێکی شەرمندا،

هەمیشە گوشراو...

سەردەمێک ژیان کرێوەیەکی ئەزەلیبوو،

بەچەترو کاسکێتو پاڵتۆوە داپۆشراو...

سەردەمێک پێکەنینی تفەنگەکان،

جوانی راو دەکردو

هەژانی ژیان پڕ لەنەوتن...

سەردەمێک خەونی توولانی،

قەیرەکچەکان پڕ لەقامچیو

فریادرەسی فەرهادەکان ئاوەژوو...!

سەردەمێک لەتونێلەکانی،

غەریزەدا ژیان نوقمو

مەهدییەک مەراقێکی نەڕواند،

تا لەبیلبیلەکانییەوە خەوببینێ...

سەردەمێک چاوی دەهشەتو

تێڕامان بزر دەبوو..

ژن خۆی دەبووە رۆمانێکی گوناەو

پیاو خۆی دەبووە نۆڤلێتێکی حەرامو

منالٚ کتێبێکی نیگەران...!!

نامەوێت بێدەنگیتان تێک بدەم،

بەلاٚم بەجووتێک پێلاٚو دەلٚێم بێدەنگ بن،

ئیتر قاچەکان لەودیو سەفەرەوە ناگەڕێنەوە...

بەبازنگەکان دەلٚێم بەسیە ورنگە، ورنگ

ئیتر مەچەکێکی بڕاو لەودیو مەحشەرەوە،

قیامەتێک هەڵناکا...!

بەچۆڵەوانی بێشکەو جۆلانە دەڵێم:-

ئەزیزم بنوون

ئیتر گروگاڵێکی کاڵ لەودیو(3/16)وە

ئاسمان ناکاتە چراخان...!

بەکانییەک دەڵێم:-

ریزی گۆزەکان دڵگران مەکەن،

ئیتر سەرشانی لەنجەولارێک،

لەودیو کانیەشقانەوە دڵۆپێک ئاو نادوێنێ...!

من نامەوێت بێدەنگیتان تێکبدەم...

بەڵام بەبۆنی فەریکە سێوێکتانا دەگەڕێمەوە

کە چاوەکانی چاوگ چاوەڕێم دەکا...

بەبۆنی قریوەی هەنارێکتانا دەگەڕێمەوە،

کە شنەی باخی میر قژم شانە دەکا...

بەبۆنی هەڵوژەیەکی چاورەشتانا دەگەڕێمەوە

کە لێوەکانی باوەکۆچەک ماچم دەکا...

بەبۆنی هەناسەی شاتوویەکتانا دەگەڕێمەوە،

کە گوڵان سەرگوزشتەی عیشقێکە نابڕێتەوە...

بەبۆنی هەنجیرێکی عەیارتانا دەگەڕێمەوە،

کە گژوگیای سنگی عەنەب باهۆزێکە

مەراقم کاڵ دەکاتەوە...

ئێوە بنوون من نامەوێت بێدەنگیتان تێک بدەم

من نامەوێت...!!

2006/3/14

سلێمانی

چەپکە ژمارەیەك لەتێڕامان

-1-

کە گۆزەیەکی شکاو دەبینم،

لەزەینما پۆرترێتی کانییەکە

بەگۆچانێکەوە دەتك، دەتك

پیری کۆدەکاتەوە...!

-2-

کە پەرداخێك ئاو دەڕژێ

ئەوە گوڵاڵە سورەیەکە،

کە قاچی لە (با) هەڵدەکەوێ

بۆ ئەبەد دەخەوێ

-3-

کە جۆگەیەك رووبار نادۆزێتەوە

هەتاو دەستی دەگرێو

هەر چوار پەلی ئەندێشەی

هەڵم ماچی دەکا...!

-4-

بەرد بۆ هەمیشە سکون،

لەهەناویا نەنووستووە...

کە ئاگر دەستـو پەنجەکانی پڕدەکا لەخۆی

دێتە گۆو دەڵێ:-

کە لەسەر شانی ئۆقرەیەکابووم

حەرفم دەچووەوە سەرچیا...!

-5-

کەتیشکی خۆر دوگمەی گوڵێک دەکاتەوە

بەئینجانە دەڵێم بەسیە چەنەبازی،

لەوێدا دوو دەریا،

هەژانییان دەگاتە،

حزووری خوا...!!

-6-

بەهەنارێک دەڵێم چ حیکمەتێکە،

لەگەڵ سێوا تەبانیت...

تۆ لەسپێدەدا پیاسە دەکەیت،

کەچی لەئێوارەدا،

لەسەفەرێکدای

شوناسنامەت وەرین...

-7-

کە عیشق ماڵ ئاوایی دەکا...

دەرگا دڵەڕاوکێ ژیری ناکاتەوە...

جگەرە لەنەفخی دووکەڵا دەخنکێ

گڵۆپ لەلەپی جادەدا گڵۆڵە

ئاوێنە لەقوڵایی حوزنا هەڵدەقوڵێ...!!

-8-

کەمانگ لەحەوشەکانی ئاسماندا،

نان دەخوا...

کەناری ئەندێشەیان لەقەفەس دەکەنەوەو

دەبنە ئەسیری شەو...

چۆلەکە دەست هەڵدەگرن،

لەڕێنوسی هێلانەو

نیگەرانی پاک دەکەنەوە بەشەو

مێروولە بەدەنکە گەنمێک دەڵێ: لێم ببورە

قەناعەتم بەفەتحی شەو...

پەرەسێلکە دەڵێ: بەسیەتی کرێچێتی،

کوێستانو گەرمیان،

مانگ دەلەوەڕێ،

منیش دەبمە پاسەوانی شەو...!!

-9-

کەشاعیرێک دەمرێ

ئەستێرە بریندار دەبێو

هەور سەری پڕدەبێ لەسەرئێشەو

باخچە بێ تەکبیرە،

بۆ رەوانبێژی گوڵێک...

رەشەبا بەلەتێ قاچەوە،

بەگیا دەڵێ:-

تۆ ئیتر بەپیری لەدایک ئەبی...

گیاش بە باڵندە دەڵێ:-

پۆزش بۆ فڕین بهێنەرەوە

ئاسمان چاویلکەکەی ونبووە...!!

-10-

ئەوەندە باسی عیشقی قوپاوت کرد،

عیشق خل بوویەوە بۆناو چەمێک

ئەوەندە باسی مەوسمی چراو پەپوولەو گوڵو

حەزرەتی بارانو

قافیەی چەترت کرد

هەر هەموویان بوونە،

هەڵمی جیابوونەوە،

لەدێڕی مۆبایلێک...!!

ئەوەندە باسی بریقەی بەختەوەریو

هەدادانی هیوات کرد...

هەر هەموویان ئاوەژوو

لەقوژبنی پێڵاوێك...

ببوورە نەکەی باسی شیعر بکەی،

چونکە شیعر یانی نزیك لەقسەکانی خوا...

تۆ چەند لەخوا دووری چەند...!!

-11-

کەقفڵێک بەدەرگایەکەوە دەبینم،

ئەوە حیجابی درەختێکە،

پڕە لەماندووبوونی میوە...!

-12-

چ گەوجە زستان،

کەناتوانێ دەستو پلی

درەختەکان پڕکا لەسەهەنەی سەرما

چونکە درەختەکان

دەست کێشی چەرم،

چۆتە حەشارگەی هەناویان...!!

-13-

پەردە بیانووە بۆ پەنجەرە

پەیژە دۆڕانێکە بۆ نیشتەجێ...

ئاوێنە کتێبێکە روومان

تیایدا موتالاّ...!!

-14-

کەچیلکەیەک بەسەرپشتی،

ئاوەوە دەفڕێ،

ئەوە خوێنی(با)یە

لەدەمارەکانیا دەگەڕێ...!!

-15-

چ کاڵفامییەکە بگەینە سەر دەریاو

بۆ ئاوی جامێکی مەلوول

نوچ بدەین و بڵێین مەرحەبا...!!

-16-

عەجەب لەکورتی ژیان...

شەوی عومری من تێئەپەڕێ...

وەلێ چرای وشەکانم لەشەودا

هەرگیز تێنەپەڕ...!!

-17-

کە بەردێک بگوشین،

دەچێتەوە سەر چەمێکی قەمور...

کە گۆچانێک بگوشین...

دەچێتەوە سەر درەختێکی پرچ سپی...

کە ئاوی گۆمێک بگوشین،

دەچێتەوە سەر خاکێکی پێخاوس...

کە عیشقی منیش گوشرا،

خەڵوەتم دڵۆپ، دڵۆپ

سیخناخ لەنوری خوا...!!

-18-

چ دۆڕانێکی جوانە

هەنارو هەرمێ و هەڵوژە

هەوڵئەدەن جل بکەنە بەری،

شکۆفەو گەڵاوبەر...

بەڵام لەزیکرێکی ئەزەلییا

دەروێشانە کە قژیان بەرئەدەنەوە،

ئەوەی هەیانە،

ئەوەی کۆیان کردۆتەوە..

دەی دۆڕێنن...!!

2006/6/5

سلێمانی

بەرهەمە چاپکراوەکانی شاعیر

1ـ تارمایی پێی مەراقێک

2ـ نەخورەی دەرگایەک، نەقومێک کەس

3ـ تاخەو دائەگیرسێ بنوو